

Dolar

Bizzat Amerikalılar devlet bankalarına hücum ediyorlar ve kâğıt paralarını altına tahvil ediyorlar. Banknot bankalarının kapıları önünde binlerce halk sıra beklemektedir. Amerikalıların kendi paralarına itimatları sarıldığı gibi ecebillerin de bu paraya itimatları azalmıştır. Muhtemel bir altın ihracı maniasına karşı ihtiyat olmak üzere, Amerika bankalarında altın tutan ecebî memleketler, Amerikadaki altınlarını gemilerle Avrupa'ya naklediyorlar.

Bu cereyan nedir?

1929 sonbaharında yine böyle havası elektrikle dolu bir günde Amerika borsalarında esham sukutu olmuştu. Büyük ümitlerle esham toplayan halk birden bire eshamını borsalarda satmağa başlamıştı. Fiatlar bir kaç günde hiçe inmişti. O zaman (esham) üzerinde yapılan şimdiki (kâğıt para) üzerinde yapıyor. Esham sukutundan Cihan buhranı çıktı, kâğıt para sukutundan ne çıkacak?

Dünya, üç buçuk senedir zaten buhran içindedir. Ona o kadar alıştı ki, tabii hal içinde miyiz, yoksa buhran içinde mi belli değildir. Onun için şöyle demelidir: Yeni hâdise vaziyeti ne surette değiştirecektir, fenalaştıracağı mıdır? Bu mevzu hakkında bir hüküm vermek için olan bir kere müsbet surette gözden geçirmelidir. Olan şudur:

Amerikada üç senedir banka iflasları dikkati çalip şekil almıştır. (1930 da 1198 banka iflas etmişti, (1931 de 2022, (1932) de 1163 banka iflas etti. Son rakamın azalması görünmesi bir kere bankaların azalmasından bir de, sıkışan bankalara muavenet için vücut getirilen bir mali müessesenin — Reconstruction Finance Corporation'un yardımındandır. Bu müessese batan bankalara 1,5 milyar dolar (3,5 milyar Türk lirası) avans vermiştir. Fakat, hemen ilâve edelim ki bu avansın ancak 300 milyon doları (650 milyon Türk lirası) iade edilmiş, diğer kısmı donmuştur.

İşte son haftalarda Amerika bankalarının bu sıkışma ve tediyeye edemeye vaziyetleri büsbütün arttı. Çünkü, geçen sene sonunda Cumhuriyeti intihabı yapılmadan evvel, eski Cumhuriyetinin sermayedar taraftarlarının alâkadâr oldukları bankalar inkişaf olsun diye sağa sola para yağdırdılar. Bu câli yardıma mazhar olan sanayi ve ziraat, beklenen nemâyî getirdi. Bankalar paralarını alamadılar ve tabiatile, mevduat sahiplerine verecek para bulamadılar. Böylece banka vezneleri ve banka kapıları kapandı.

İş, bu derecelere gelmeden, Amerika iktisadını ıslah için daha evvelden bazı tedbirler alınmak istenilmemiş değildir. Eski Cumhuriyeti Hoover geçen senenin başında 8 maddelik bir teklif hazırlamıştı. Bunun tatbikine gittikçe ağırlaşan Amerika iktisadının ıslah olunacağı ümit edilmişti. Hoover belli başlı şunları ileri sürüyordu: (Umurî nafia işleri ihdas etmek), (Bir iktisat planı yapmak), (Avrupa borçlarının halletmek), (Fena işleyen şimendiferleri birleştirerek bir Pool yapmak), (Mali inşâ şirketi vücutte getirmek). Bütün bu tedbirlerden yalnız sonuncusu ciddiyetle tatbik olunabilirdi. Fakat ne fayda ki ondan da ortada kala kala 1,2 milyar dolarlık (2,7 milyar Türk lirası) donmuş ve ne olduğu belirsiz bir yardım kaldı.

Şimdi son vaziyet şöyle hulâsa olunabilir: Amerikada kat'i ve sarıh olarak iki cereyan görülmektedir. Altını kaldırmak ve parayı düşürmek isteyenler bir taraftır, bunlar görüşüne göre terakkiperler diyebileceğimiz şimdiki küdrat sahibi olanlardır; sağlam para — sound money'ciler ve altını tutmak isteyenler diğer taraftır, bunlar da muhafazakâr diyebileceğimiz cumhuriyetçilerdir.

Yeni Cumhuriyeti paraya taallük eden bu iki istikametten birini tercih etmiş görünmemektedir. Yalnız kendine müşavir olarak aldığı şahsiyetler arasında Kolombiya da rüfûnunun Professor Moley gibi terakkiperler ve yine terakkiperlikleriyle maruf bazı Senatörler bulunmaktadırlar. Kilselere varıncaya kadar şiddetle devam eden (Sağlam para) ve bunun muhabili olan (Inflation) propagandaları şu günlerde en had bir devreye gelmiş bulunmaktadırlar.

Her şey tekmil salâhiyeti elinde bulunduran Cumhuriyetinin kararlarına bağlıdır. Bu kararların, son lâhza da ağıh olduğuna göre, evvelbe evvel bir kere altın saklamak (Horting) aleyhine cezri tedbirler ve banknot bankasının (Federal Reserve) işlemeyen ve lâyıkile vazife göremeyen mekanizmesini ıslah vâdisinde olacağı anlaşılmaktadır. Yeni Cumhuriyetinin kendi fırkası için de fevkalâde bir Prestige sahibi olduğu malumdur. Fakat bunun zikrolunan tedbirlerin daha ilerisine gitmeğe müsait olup olmadığı ve sağlam paracıları yüzde yüz tatmin etmek mümkün bulunup bulunmadığını önümüzdeki günler gösterecektir.

Diğer taraftan, buhrandan bezzen Amerika iktisat ve maliye âlemi-

Memlekete yayılan yalan şayialar

İtalya ile aramızda harp tehlikesi değil, bilâkis her gün biraz daha kuvvet bulan derin bir dostluk vardır

Atina mülâkatında neler görüşüldü ve tespit edildi

Tevfik Rüştü B. in mühim beyanati

İki memleket arasındaki samimiyet ve dostluk bağlarının gün geçtikçe arttığı muhakkaktır

İZMİR, 9. (Milliyet) — Hariciye Vekili Tevfik Rüştü B. i hâmil olan İzmir vapuru Pirenden bir saat geç hareket ettiğinden ve yolda fırtınaya tutulduğundan limanımıza muayyen vaktinden beş saat sonra gelmiştir. Vekil B. vapurda samimi ve parlak bir surette karşılanmış, belediye reisi tarafından bir buket takdim edilmiştir.

Vekil B. burada kalmıştır. Vapurdan çıktuktan sonra yaya olarak İzmirpalasına gitti. Bu gece Naimpalasla kalacaktır. Geç vakta kadar belediye oturan Vekil B. Belediye reisi Behçet B. le görüşmüştür. Tevfik Rüştü B., cumartesi günü Afyon trenine Ankara'ya hareket edecektir.

Vekil B. in beyanati

İZMİR, 9. A. A. — Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey bugün öğleden sonra saat 14 te İzmir vapuru ile Pirenden şehrimize gelmişlerdir:

Vali Kâzım, mevkii müstahkem kumandanı Hüseyin Hüsnü Paşalarla, C. H. Fırkası reisi Hacı Muhittin, Belediye reisi Behçet Salih Beylerle, Matbuat müesseseleri ve müşaririleyhi tanıyan dostları tarafından vapuru gidilmek suretiyle istikbal edilmiştir.

Tevfik Rüştü Bey karaya çıkarak arzusunu izhar buyurdularından aynı zevat ile birlikte rihluma çıkmış ve yaya olarak İzmir Palası gidilmiştir. Va-

Tevfik Rüştü Bey

puru ancak iki saat kadar limanda kalacağından Vekil Bey burada bir mü-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Dr. Suat Beyin teklifi

Mütekaaitler hakkındaki bu teklifi encümen reddetti

Kastamonu meb'usu Dr. Suat B.

ANKARA, 9 (Telefonla) — Mütekaait, yetim ve dul maaşlarının bütçeyi mühim bir yekünla işgal eylesinden ve bu fedakârlığa rağmen bunların maiyetlerini temin edemedikleri görülmesinden bahisle hükümet elinde bulunan emlak ve arazisinin yetim ve dullarla mütekaaitlerden arzu edenlere 8 senelik maaşlarının tamamı veya bir parçası muhâbilinde müzayede ile verilmesi hakkında Kastamonu meb'usu doktor Suat Beyin kanun teklifi Dahiliye encümeninde müzakere edilmiştir.

Müzakere esnasında Maliye vekili Abdülhalik Bey de bulunmuş ve mesele tarafında hükümetin noktaî nazarı izah etmiştir. Maliye vekilinin encümenine verdiği malûmata göre hükümetin elinde zannolunduğu gibi

nin, İngiliz parasının sukutile İngiliz ihracatının kazandığını ve hattâ Amerikalılara ait bazı mahreçlerin dahi İngilizler tarafından elde edildiğini görmüş olmaları ve aydan ay azalan Amerika ihracatını kırtarmak için ileri sürülecek bir tedbire karşı pek ihtirazlı davranmıyacakları melhuz telâkki olunabilir.

Müderris Nizamettin ÂLI

fazla emlak yoktur. Garp vilayetlerinde bulunan emlak istihkak sahiplerine ancak yetecektir.

Şark vilayetlerindeki emlak ve araziye gelince bunlara mütekaaitlerle dul ve yetimlerin rağbet göstermeyeceğini zannettiğini vekil Bey ifade etmiştir.

Esasen 341 senesi bütçe kanunıyla verilen müsaadeden istifade ederek 100 kuruştan az maaş alan mütekaait ve dulların 10 senelik maaşlarını birden alarak sermaye edinmeğe maaş sahiplerinin rağbet göstermemiş olmalarını Maliye vekili bu iddiasının bariz bir delili olarak işaret etmiş ve bilhassa maaşların bir kısmının ayrılarak muamele yapılması için çıkarılmaz müşkülâtı mucip olacağını dermeyer ederek teklifin kabulüne taraftar olmadığını ifade etmiştir.

Neticede teklifin amelî bir fayda temin edemeyeceğine encümenince kanaat getirilmiş ve reddine karar verilmiştir.

Devletçilik

Halkevinde dün verilen konferans

Hamdi Bey

Halkevinde her Perşembe verilmesi mukarrer olan konferanslardan birincisi Liman şirketi müdürü Ham-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Yalan Şayialar

İtalya ile dostuz ve aramızda en küçük bir ihtilâf yoktur

ANKARA, 9 (Milliyet) — İstanbul'da olduğu gibi memleketin diğer bazı yerlerinde de çıkan ve hiç bir esasa istinat etmeyen havayı bulandırarak mahiyette kötü şayialar son günlerde hükümet merkezinde de kendisine intişar sahası bulmuştur.

Bu şayialara göre sözde İtalya ile aramız açılmış harp tehlikesi baş göstermiş ve hattâ İtalya sahillerimize asker bile çıkarmış?!

Ankara mehafilinde hayretle karşılanan bu şayiaların tamamen yalan olduğunu isbat için yalnız şu kadarını söylemek kâfidir ki İtalya ile münasebatımız tamamen dostane ve samimîdir. Ve İtalya ile cereyan etmekte olan mali müzakere son ve kat'i safhasına dahil olmuş, neticenin alınması bir gün meselesi hâliçe gelmiştir.

Bundan başka dost İtalyanın hükümet reisi M. Mussolini'nin müzakereâtında gösterdiği yakın alakayı da bu münasebette kaydetmek yerinde bir hareket olur.

Osmanlı bankası

İmtiyaz müddeti 15 sene temdit ediliyor

ANKARA, 9 (Telefonla) — Osmanlı borçları itilâfnamesile Osmanlı Bankası mukavelesi Paris'te bugün yarın imza edilecektir. Yeni mukavele ile Osmanlı Bankası imtiyazı bazı kayıtlar dairesinde ve on beş sene müddetle temdit olunmaktadır.

Öğrendiğime göre yeni mukavelelerin imzasını müteakip banka sahil vilayetlerdeki şubeler müstesna diğer bazı vilayetlerde bulunan şubelerini lâğvetmek tasavvurundadır.

Ölüm cezası

ANKARA, 9 (Telefonla) — Söğüt hudut karakolunu basarak nefer Hüsnü'yü şehit etmek cürmünden mahkûm Alinin ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki karar tasdik için Millet Meclisine gelmiştir.

Bir teklif

ANKARA, 9 (Telefonla) — Konya meb'usu Kâzım Hüsnü ve Hakkı Tarık B.

ler Halkevleri namına memlekette ithal olunacak radyo ve sinema makinelerine dair Millet Meclisine bir kanun teklifi etmişlerdir. Bu teklife göre, Halkevleri namına ithal olunacak alıcı ve v-

Hakkı Tarık B. rici radyo makineleri ve bunların cihazları ve parçaları ile sinematograf ve projeksiyon cihazları ve in'ikâs fenerleri ve bunların parçalarından gümrük ve muamele vergileri oktrova resmi alınmaması hakkındadır.

Teklifte ithal edilecek makine ve diğer kısımlarının mikdarı da tasrih olunmuştur:

Dil seferberliğinde yeni ve canlı bir hamle..

En kısa zamanda maksada varacağız

Anket nasıl yapılacak? Yeni bir beyanname ile bu şekil izah ediliyor, Fırkanın tamimi

Söz derleme faaliyeti yeni ve muhim bir afhaya girmiş bulunuyor. T. D. T. Cemiyeti merkezi bütün memlekete ve vatandaşlara şamil olmak üzere geniş bir anket açmağa karar vermiştir.

Söz derleme işinde herkes öz türkçe kelimeleri bulmak, toplamak için seferberliğe davet edilmektedir. Bütün vatandaşlar, öz türkçe kelimeleri bulmak için kendisinde vatani bir vazife hissi duyacaktır.

Açılacak büyük ankete esas Şemsettin Sami Beyin (Kamusu türkisi) olacaktır. Bu lûgattaki arapça farşça kelimeler sıkı bir tasfiyeye ve tetkike tâbi tutulacak, sonra türkçe mukabilleri bulunmak icap eden kelimeler bütün vatandaşlara gazetelerle, ajansla, radyo ile ilân edilecektir. Bu anketin neticesi üç ayda alınmağa çalışılacaktır. İlân edilen bu kelimelerin vatandaşlar tarafından toplanan öz türkçe karşılıkları bir araya getirilerek osmanlıca-dan türkçeye olmak üzere bir lûgat vücutte getirilecektir. Yapılacak olan bu lûgat yeni türkçeye esas olacaktır. Yeni türkçe sözler

Edirne Meb'usu Şeref B.

gazetelerde hergün, açılacak köşelerde misallerle, cümleler içinde, ufak edebî parçalar halinde kullanılarak halk arasında yaydırılacak, alıştırılacaktır.

Yeni Türk dilinin bir an evvel ortaya çıkması, bütün yurttaki yayılması ve vatandaşlar tarafından kullanılması icap etmektedir.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Plastiras bulunamıyor

Hükümet darbesinin nasıl tertip edildiğine dair son tafsilât

ATINA, 9 (A.A.) — Yunanistan'da bir kısım vatandaşların "Jeneral Plastiras diktatörlük ilanına müsaade etmiş olmasından dolayı" M. Venizelos aleyhine müddeiumumiye şikâyetine bulunacakları bildiriliyor.

Plastrasın ecnebi memlekete kaç-

mış olduğu haberinin aslı çıkmamıştır.

Çaldaris'in yemini ATINA, 9 (A.A.) — M. Çaldaris bugün veya cuma günü yemine çekilecektir.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Rusyaya hareket eden heyet azası rihlunda

Yeni fabrikalar

Tetkikatta bulunacak heyet dün Rusyaya hareket etti

Yeni tesis edilecek pamuk mensucat fabrikaları için lüzumu olan makineleri tedarik edecek heyet dün akşam Odesa'ya hareket etmiştir. Heyet Hereke fabrikası müdürü Reşat, Feshane fabrikası müdürü Şevket Turgut ve Sanayi ofisi fen müşaviri Kâmil İbrahim B. lerden mürekkeptir. Heyet Odesa'dan Moskova'ya, oradan da

Leningrad'a gidecek ve bir çok yerleri dolaşarak almamak makineleri hakkında tetkikat yapacaktır. Bu zevat bir ay kadar Rusya'da kalacaklar ve fabrikaların planlarını hazırlamakla meşgul olan Profesör Orlof'un riyaseti altındaki mütehassis heyetle beraber İstanbul'a döneceklerdir.

Tarihî tefrika: 121

93 felâketleri ve Ignatief

Mithat Pş. sürgüne gönderiliyor

Diyordu. Bu birbirini tutmaz lârdları üstüne ilâveler de yaparak Abdülhamide yetiştirenler de az değildir.

Sadrazam, bir meclis günü Babıâliye gelmişti. Serasker Redif ve Top hane Müşürü Damat Mahmut Paşalar, Âmetçi Mahmut Celâlettin Beyi çağırıldılar.

— Sadrazam Paşaya şöyle: Padişah bu kadar defa irade etmiş iken Kemal Beyi tutmakta ısrarı doğru değildir. Hünkâr bu hallerden sadrazama karşı emniyetsizlik duyuyor. Bir çare sine bakmazsa kendi hakkında zararlı olur.

Dediler, Âmetçi Bey, ne yapacağını şaşırıyor. Mithat Paşa gibi bir sadrazama böyle söylemek kolay değildir. Fakat Redif ve Damat Mahmut Paşalar da padişahın en yakın adamları biliyorlardı. Mahmut Bey sadrazamın yanına giderek, hafifçe bahâi açtı. Mithat Paşa kızdı:

— Ne yapalım? Kemal Bey rızasına taşra memuriyetini kabul etmiyor. Ben zorla gönderemem. Artık bu işi bizim halefimize gördürsünler!

Diye bağırdu. Âmetçi Beyin teşebbüsünden bir şey çıkmadığını gören paşalar, kendileri görüşmek istediler. Damat Mahmut Paşa, Mithat Paşaya:

— Canım efendim, bir Kemal Beyin te'bid'i, bir de Galip Paşanın âyanlığı, efendimizle aranız açmağa da değer mi?

Yolunda sözlerle ara bulmağa çalıştı. Fakat. Mithat Paşa artık köpürmüştü:

— Paşa hazretleri, dedi, siz ne söylüyorsunuz? Mesele filânın te'bid'i değil, Kanunu Esasinin mer'iyeti meselesidir. Biz Kanunu Esasiyi bunun için mi yaptık? Herkesi rızasına bakmadan saraya buraya sürebilecek Kanunu Esasi nerede kalır? Galip Paşa bahsine gelince, kendisini âyanı attırmak isteyenler, müderrret maliyedeki karışık muamelelerin hesabını sormak mümkün olmaması diye istiyorlar. Meb'usanda bu hesaplar görülmeden şüpheli bir adamı, zan altında iken, âyana geçirmek doğru mu olur? Bu işler hep padişahın gayrimisali ve gayrimisali müsavirlerinin başı altından çıkıyor.

Mithat Paşanın sözleri, Damat Paşayı sarımsıttı. Gücenik bir tavırla, cevap vermeden, kapıdan çıktı, gitti.

Serasker Redif Paşa, sadrazamla yalnız kalınca, daha aşağıdan alarak konuşmağa başladı:

— Bilirsiniz ki çoktan beri hayır-hahırız. Bunca işte birlikte bulduk. Yüzüp yüzüp de kuşruğuna geldiğimiz bir sırada inada ve hiddete kapılarak hazır bir işi bozmağa doğru girdik. Vaka hakımız var. Fakat bir taraftan meb'usan intihabı derdest iken, öte taraftan devletlerle protokol meseleleri, Karadağ ile sulh işi ortada dururken, efendimiz sizden vaz geçemez. Bir kere kendisiyle görüşerek izahat verirsiniz bu anlaşmazlıklar ortadan kalkar.

— Paşa hazretleri, ben bu işi millet gözüyle görüyorum. Padişahımız beni çağırıyor. Sadrazam olduğum halde bana devlet işini soracağına ille falanı buradan gönder diye ısrar ediyor. Çağırma ben de gidip izahat veririm.

— Bendeniz mutlaka görüşmenizi faydalı olacağı kanaatindeyim. Bunun için, müsaade buyurursanız, hünkârın efendimizi davet etmesi için, sizin tarafınızdan oluyarak, teşebbüste bulunacağım.

Mithat Paşa da meseleleri ortadan kaldırmak lüzumunu hissediyordu. Redif Paşayı Abdülhamit tarafından araya konmuş gibi telâki ederek inat etmedi:

— Siz bilirsiniz! Dedî.

Saray kamarillâsı ve hünkâr, artık kararlarını vermişlerdi. Bu kadar gemi azıya alan bu sadrazamı yalnız azletmek olamazdı. Azli, yahut a-

zille beraber bir tarafa nefyi, yahut bir valiliğe gönderilmesi, halkın ayak lanmasına meydan verebilirdi. Mithat Paşanın da:

— Bu sefer azledilirmem, halk gelip beni Babıâliye götürür! Demesi boşuna olamazdı. Demek Jön - Türklerin böyle bir takım hazırlıkları vardı. Bunları sıkı ve beklenmez bir darbe ile ezmeğe lâzımdı.

Bunun çorosi düşünülürken Başkâtip Sait Paşanın kaleminde çıkan mahut Kanunu Esasinin 113 üncü maddesinin ikinci fıkrası imdadına yetişti. Abdülhamit,

— Mademki bu madde bana salâhiyet veriyor. Bu salâhiyetle ben Mithat Paşayı memleketten çıkarabilirim. Kimse de Kanunu Esasiye muhalif hareket ettin diyemez!

Fikrini ileriye sürmüştü, sessizce Mithat Paşayı vapura bindirip memleketten çıkarmak üzere tertibat alınmasını emretmişti. Yalnız kimse duymadan paşayı saraya çekmek, oradan vapura atmak lâzımdı. Redif Paşanın oynadığı komedyaya, saraya gitmeyen Mithat Paşaya emniyet vermek içindi. Damat Mahmut Paşanın gördüğü hakarete de daha fazla beklenemeyeceğini, Mithat Paşanın da artık harekete geçmesi muhtemel olduğunu düşünüyordu.

Redif ve Damat Mahmut Paşaların Babıâlide Mithat Paşa ile görüştikleri günün gecesi, sarayda kamarillâ harareti müzakereler ve hazırlıklarla meşgul olmuştu. Bütün tertibat alınmış, vapur sabaha karşı hazır olarak Dolmabahçe önüne getirilmişti. Sabahın erken Mithat Paşaya daveti gönderildi.

Abdülhamit, çocukluğundan beri okumasını sevdiği cinayet romanlarında görülen tertiplerle uğraşırken, Mithat Paşa gaflet içindeydi. Padişahın kendisini azle cesaret edemeyeceğine kanmıştı. Bunun için davetini bir yolu bulup uzlaşma maksadına müstenit olduğunu zannediyordu. Kemal Beyi te'bid'i etmeyecek icap ederse Galip Paşanın âyanlığına razı olmak fikrile, hiç bir tedbir almadan, gelen yaverle beraber saraya doğru yola çıktı.

Mithat Paşayı çağırmağa giden yaverin paşa ile birlikte gelmekte olduğu haberi üzerine hünkâr, İngiliz Sait Paşayı önceden kararlaştırılmış olan işi görmek üzere, aşağıya gönderdi. Başkâtip Sait, Damat Mahmut Paşalar hiç görünmeyeceklerdi. Redif Paşa sarayda bile değildi. Yalnız İngiliz Sait Paşa ortadaydı. Mabeyin Feriği olduğu için kumandasındaki askerler içinden en güvendiği beş on çavuşu silâhlı olarak hazır bulunduyordu.

Mithat Paşa, saraya girince doğruca "Paşa dairesi" denen daireye doğru yürüdü. Dairenin önünde İngiliz Sait Paşa kendisini karşıladı:

— Buraya buyurunuz!

Diye dairenin alt katındaki bir odayı gösterdi. Mithat Paşa halâ bir şey anlayamamıştı. Padişah kendisini biraz bekleterek kabul edecek zannı ile odaya girdi.

İngiliz Sait Paşa, hemen odanın kapı ve pencereleri altına süngü takmış, tüfenkleri dolu nöbetçiler koydu. Sonra sadrazamı getiren yaveri isticvap etti:

— Paşa gelirken kimse ile görüştü mü?

— Hayır.

— Konuşanda kimseye gizlice talimat verdi mi?

— Hayır.

— Gelmekte bir tereddüt, falan gösterdi mi?

— Hayır.

Mabeyin Feriği, sadrazamın gözü bağı kurbanlık koyun gibi kurdukları tuzağa düştüğünü anlayınca, odaya girdi. Mithat Paşa, kendisini padişahın yanına götürcekler zannıyla ayağa kalkmıştı.

— Sadareten mazlûsunuz. Mührü hümayunu veriniz. Vapur 1. mrdır. Hemen şimdi memaliki Osmaniyelerden çıkıp gitmeniz irade buyurulmuştur!

(Devamı var)

Mücadele çetin

Almanya'da komünist yurtları işgal ediyor

BERLİN, 9 A.A. — Volf Ajansından: Reichstag meclisi toplantılarını eski Reichstag'ın karşısındaki Kroll tiyatrosunda yapmaktadır. Bununla beraber ilk toplantı, Bununla beraber ilk toplantı, Hindenburg, kısa bir nutuk söyleyecek, ondan sonra başvekil hükümet beyannamesini okuyacaktır.

Bu açılış toplantısının 21 martta olması muhtemeldir.

Karl Marx'ın evi

Berlin, 9 A.A. — Volf Ajansından:

Milliyetçi sosyalistler, komünist fırkasının toplanma yeri olan ve Karl Marx'ın evi denilen yapıyı ele geçirmişler, milliyetçi sosyalistlere mahsus bayrağı çekmişler ve sosyal demokratların kullandıkları kırmızı bayraklardan 3 tanesini bu evin önünde yakmışlardır.

BERLİN, 9 A.A. — Prusya dahiliye nazırının bir emri üzerine komünist fırkasının merkezi olan Karl Liebknecht, hükümetin emrine verilmiştir.

Bölgevizme karşı mücadele edecek olan siyasi zabıta kuvvetleri, bugünden itibaren kendilerine verilmiş olan binalara yerleşmişler ve bu binaları üzerine ögleden sonra milli bayraklar çekilmiştir.

Uçuracakları

LEBENSTEIN, 9. A. A. — Lebenstein polisleri komünistlere ait olduğu anlaşılan ve içinde patlatıcı maddeler bulunan bir depo ortaya çıkarmıştır.

Yakalanan komünistlerin yaptıkları itiraflara göre komünistler bu depodaki patlatıcı maddeleri, belediye dairesini milliyetçi sosyalistlerin bir toplantı gününde havaya uçurmak için kullanmak istiyorlardı.

Karışık dünya

Fransızlar gerginliği genişletmek istemiyorlar

PARİS, 9 A.A. — Stefani Ajansından bildiriyor:

Sabık başvekil M. Laval gazetecilerin kendisini ağırlamak için yaptıkları bir toplantımadaki İtalyan-Fransız münasebetleri hakkında bazı sözler söylemiş ve bu arada demiştir ki:

"İtalyan - Fransız münasebetlerindeki gerginliği gevşetmeğe çalışmak için M. Mussolini ile görüşebildim çok memnun oluyordum. Fakat Fransız siyasi mahfilinin bu dileğe muhalif olduklarını gördüğümde ister istemez vazgeçtim."

Bu sözler, şiddetli bir tesir uyandırmıştır.

Romanya vaziyeti görüşüyor

BÜKREŞ, 9 A.A. — M. Titulesco, bugün öğleden sonra kral tarafından kabul edilecektir.

Görüşmenin mevzuu beynelmilel vaziyet olacaktır. Bilhassa küçük itilaf misakı görüşülecektir.

Portekizde tevkifat

LİZBON, 9 A.A. — Po. müdürü muavini ile üç polis memuru, siyasi sebeplerden dolayı tevkif edilmişlerdir.

mühim fırka haricinde mütenevvi fırkalara mensup mebus' adedi 141 iken bu defa 28 mebus'a inmiştir. Hitlerin 92 fazla mebus'u şu şekilde temin ettiği anlaşılıyor:

1 — Bu defa intihabata daha fazla müntheip istihak etmiştir. Bunların kısmı küllisi hükümete yani Hitler fırkasına rey vermişlerdir.

2 — Bazı komünistler Hitler fırkasına rey vermişlerdir.

3 — Geçen intihaplarda küçük fırkalara rey verenler bu defa Hitler fırkasına rey vermişlerdir.

Yeni mecliste Hitlerin kuvveti 288 mebus'a baliğ olmakla beraber, bu, milli sosyalistlere mutlak bir ekseriyet temin edemez. Bunun içindir ki Hugenberg milicilerinin 52 mebus'usluk fırkasının da yardımını temin etmek lâzımdır. Esasen Hitler iktidara geçtiği gündüberi bu fırka ile teşriki mesai etmiş bulduğundan şimdilik vaziyet bu şekilde devam edecek demektir. Ancak müspet iş yapmak zamanı geldiği zaman

Dolar buhranı

M. Roosevelt kongreye ne teklif edecek?

NEVYORK, 9 A.A. — M. Roosevelt, kongrede kısa ve fakat kat'î ifadeli bir beyanname okuyarak " borçunu ödeyebilecek bankaları, onlara yeni para verecek, kurtarmağı ve zayıf bankaları kendi hallerine bırakarak ölüp gitmelerine göz yummağı" teklif edecektir.

Müşarüniyle, aynı zamanda hükümet masraflarının mühim surette azaltılmasını teklif edecektir.

Para yerine

NEVYORK 9 A.A. — M. Lehman, hazinenin kendisinden Nev-york hükümeti dahilinde tedavülde bulunan para yerine hususî kupürler çıkarmak müsaadesini geri almış olduğunu bildirmiştir.

NEVYORK, 9 A.A. New-York hükümeti valisi M. Lehman, hazinenin para mahiyetinde hususî şahadetnameler çıkarmak mezu-niyetini geri almış olduğunu söylemiştir.

Bevaz Sarayda yapılan konferansın sonunda M. Roosevelt, kongrenin alınmış olan fevkalâde tedbirleri bugün kabul edeceğini tahmine etmekte bulunduğunu söylemiştir.

Âyan demokrat fırkası reisi M. Robinson ise bir tebliğ neşrederek her iki meclisin reiscümhurun programını kabul edeceğini ve bunun üzerine birçok bankaların yarın açılacağını beyan etmiştir.

Federal Rezerv bankları, para biriktirmeğe karşı birçok tedbirler alacaklarını ilân etmişlerdir.

M. Roosevelt'in beyanatı

VAŞİNGTON, 9 A.A. — M. Roosevelt, kongre liderleriyle görüşüp danıştıktan sonra, kendi planının kongreye kabul edilmesinin pek ziyade muhtemel olduğunu söylemiştir.

Sıra Çinlilerde

Çin kuvvetleri muhabit taarruza geçtiler

PEKİN, 9 A.A. — Pekin'den birkaç mil uzak bir yerde Tchang - Kai - Chek, Tchang-Sue-Liang ve başvekil kaymakamı M. Soong arasında yapılan bir müzakereden sonra Çinliler Jehol'de uğradıkları bozgunluğu tamir için büyük emekler sarfına girişmişlerdir.

Resmî membarlardan alman haberlere göre Çin askerleri 3 koldan Japonlara doğru ilerlemektedir. Japon kuvvetlerinin Ku Pei Kow geçidini bırakarak Jehol şehrine doğru geri çekildikleri söylenmektedir.

İdam edilmiş

PEKİN, 9 A.A. — Jeneral Tan gyouling'in akabeti hakkında yekdiğerini nakzeden bir takım şayialar dolmaktadır.

Öldürülmüş olduğu haberi teki-z edildiği bir sırada kendisinin Haifengkeou boğazı yakınında mareşal Tchang-Sue-Liang'ın Jeneral Auanfoulin'in kumandası altındaki kuvvetleri tarafından tevkif ve hemen idam edilmiş olduğu bildirilmiştir.

PEKİN, 9 A.A. — Resmî Çin mahfili, Jeneral Tangyouling'in kaçmış ve tevkif edilmiş olduğunu dair Japon membarından gelen haberleri teyit etmemektedirler.

Silâh yarışı

Bir İtalyan gazetesine göre devam ediyor

ROMA, 9 A.A. — Giornal d'Italia'da Albairos imzasile bir tek-nislen yeniden silâhlama yarış-larına girişileceğinin bir takım al-lâmetleri belirlemeğe başlamış ol-duğunu yazmaktadır.

Mumaileyh, son zamanlarda Amerikan filusunun Büyük Okya nos'ta yapmış olduğu manevralar hakkında etraflı bir etüt yapmış-tır. Malûmdur ki, bu manevralar-dan sonra Amerika amirallığı dö-nanmanın takviyesi lüzumuna ka-ni olduğunu bildirmiştir.

Daily Telegrafta son günlerde çıkan nim resmî bir habere göre İngiliz amirallığı da aynı lüzuma kaıldır. Diğer taraftan Fransa az kuvvetli ve fakat asrileştirilmiş kruvazörlerin ilk safta çok iyi iş görebileceği fikrinde ve hemen kruvazörler inşası mutaleesindedir.

Bu kruvazörler, vakit kaybedil meksizin tezgâha konulacaktır.

Kabahat İtalyan ve Almanlarda imiş

PARİS, 9 A.A. — Havas Ajansı bildiriyor:

Paris gazeteleri, İtalyan - Alman blokunun Cenevre'deki sistematiği muhalefettinden acı, acı, şikâyet etmekte ve Fransız plân-nın esasını teşkil eden karşılıklı yardım misakının torpillenmesi hususunun bu sistemî hareketi bü-tün çıplaklığı ile ortaya atmakta olduğunu yazmaktadır.

Petit Parisien diyor ki:

Berlin ile Roma bu muhalefet-lerinde devam eyledikleri takdirde bu hususu resmî surette orta-yaya koyarak konferansı tasfiye et-mekten ve sulh için en ciddi temin teşkil eden Fransız - İngiliz - Amerikan sıkı tesanüt siyasetini muhafaza eylemekten başka yap-lacak birşey kalmaz.

M. Mac Donald Cenevreye gitti.

LONDRA, 9 A.A. — M. Mac Donald beraberinde kıızı madma-zel İshabel ile sür John Simon bu-lunduğu halde Parise gitmek üzere saat 11 de Victoria istasyonu terk etmiştir.

Mumaleyleh, istasyonda Fran-sız sefiri M. de Fleuriau ile görüş-müştür.

M. Mac Donald, şu beyanatta bulunmuştur:

"Silâhları bırakma konferan-sında bir netice elde etmek teşeb-büsünde bulunmağa gidiyoruz. Bu netice, ihtimal bizim umdu-ğumuz neticenin aynı olmayacaktır. Fakat cihan sulhuna kıymetli bir yardım: olacağına hiç şüphe yok-tur."

Emlâk ve Eytam bankası binası

ANKARA, 8. — Emlâk ve eytam bankası bankalar caddesinde yeni yap-trıldığı binayı kendisine mal olduğu fiatle Cümhuriyet Merkez Bankasına satmıştır. Bu husustaki muamele neticelemek üzeredir.

Bina mefruşatle beraber sekiz yüz kırk iki bin liraya mal olmuştur. Merkez Bankası bu paranın yüz kırk iki bin lirasını naktan verecek ve yedi yüz bin lirasını da Emlâk Bankasının Merkez Bankasındaki hisse senetlerinin fazlalığı trdimasile kapatacaktır.

Binanın üst katı ayrı bir methal ve ayrı bir parça halinde diplomatik klüp için seneyi yirmi bin liradan beş senelik olarak kiralanmıştır. Bu peşin verilen beş senelik kira bedeli olan yüz bin lirayı da Merkez bankası alacaktır.

Alman müntheipleri Berlinde reylerini verirken, Yunanistan-da da intihabat yapılyordu.

Hatırlardadır ki bundan bir kaç ay evvel yapılan intihapta Yunanistanın başlıca iki fırkası olan Çaldaris'in Ahali fırkası ile Venizelos'un Liberal fırkası mecliste ekseriyeti temin edememişlerdi. Yunan Meclisinin mevcudu 248 dir. Venizelos yüz küsur mebus'us intihab ettirmişti. Çaldaris ise 96 mebus'us. İki fırka birleşip te bir hükümet teşkil edemeyeceğinden içlerinden birinin müsamahası ile diğerinin işbaşına geçmesi lâzımdı.

Nihayet Venizelos'un müsama-hasile Çaldaris hükümeti teşkil etti. Ancak bu hükümet kânun-saninin ortasına kadar devam etti. Venizelos, Çaldaris Hükümetinin Harbiye Nazırı Kondilis ile Bahriye Nazırından şüphe etti. Bunların bir krallık hareketine başlanğıç olmak üzere ordu ve donanmada bazı tebeddül yapıldıkları iddia edildi. Venizelos na-

zırların değişmesini istedi. Çaldaris te bunu fuzulî bir müdahale telâki ederek istifa etti. Ve yerine Venizelos geçerek 5 martta intihabat yapılmasına karar ver-di.

İşte geçen pazar günü yapılan intihabat budur. Bu intihabatin Ahali Fırkası lehine ve Venizelos aleyhine tecelli ettiği anlaşılıyor. Eğer Yunanistanda hükümet bir fırkanın elinden diğer fırkanın eline itikal etmesi gibi basit bir iş olsaydı, 5 mart intihabatinin neticesi malûm olur olmaz, iktidar Venizelos'tan Çaldaris'e geçecekti. Ancak mesele o kadar basit değildir. Bu fırkalardan biri cümhuriyetçi, diğeri kral taraftarıdır. Binaenaleyh hükümetin Venizelos'tan Ahali fırkasına geçmesi, bir rejim değişmesini manasın tazammun edebilir. Gerçi Çaldaris rejim meselesini mevzu bahis etmeyeceğini bir çok vesilelerle söylemiştir. Fakat kraka lideri bu sözlerinde samimî dahi olsa, korkuluyor ki kendi fırkasına hâ-

SON DAKİKA

Şeker fabrikası

Sivasta da bir şeker fabrikası kurulacak

ANKARA, 9 (Telefonla) — İktisat Vekili Mahmut Celâl Beyin Sivasta bir şeker fabrikası kurulması hakkındaki kararı müs bet bir sahaya girmek üzeredir. İsmet Paşa ve diğer hükümet azaları bu teşebbüsü teşvik ve tasvip etmişlerdir.

Fabrikanın hükümetin istira-kile milli bankalar tarafından yapılması düşünülmektedir.

İlişik kararname

ANKARA, 9 (Telefonla) — İlişik kontenjan kararnameyi Res-mî gazetesinin cumartesi sayısında neşrolunacak ve aynı gün gün rüklere tamim edilecektir.

Ankarada daimî sergi binası

ANKARA, 9 (Telefonla) — Milli İktisat ve tasarruf cemiyeti umami merkezi tarafından Anka-rada inşasına tevessül olunan dai-mî ve asri resgi binası için milli bankalar nakdi yardımda bulun-mağı kabul etmişlerdir.

İş Bankası 20 bin, Ziraat, Sa-nayi ve Maadin Bankaları yirmi-şer bin, Emlâk Bankası da 10 bin lira taahhüt eylemişlerdir.

48 kaçakçı yakalandı

ANKARA, 9 (A.A.) — Mart ayının birinci haftası içinde ce-nup hududumuzda ve İstanbul muntakasında 33 gümrük vak'ası olmuş, gümrük muhafaza kul'aları tarafından birisi yaralı birisi ölü 48 kaçakçı yakalanmıştır.

Bu vak'alarda yirmi sekiz bin defter sigara kâğıdı yüz doksan sekiz deste oyun kâğıdı, bin altı yüz kilo şeker, altmış dört hayvan, beş tifele, iki tabanca, yirmi bir cins muhtelif eşya ele geçirilmiş-tir.

Kır bekçisi çobanı öldürdü

İZMİR, 9 (Milliyet) — Ber-gamanın Hamzalı köyünden kır bekçisi Hidayet me'â meselesi yüzündence aralarında çıkan kavga neticesinde çoban Yakubu beylik silâhla öldürmüştür.

Üzüm fiatları

İZMİR, 9 (Milliyet) — Son günlerde üzüm fiatlarının düşme-si üzerine alıcılara satıcılar ca-martesi günü borsada toplanarak meseleyi görüşeceklerdir.

Atınada dün yeniden tevkifat yapıldı

ATINA, 9 (Hususi) — Ceneral Plastiras henüz tevkif edilme-miştir. Yalnız bugün ordu ve donanmadan büyük rütpeli bir kaç zabıt daha tevkif edilmiştir.

Ceneral Kondilis ve ceneral Metaksas Atınaya vâsil olmuşlar-dır.

Timurtaş han

TAHRAN, 8 A.A. — 19 Şubat tarihinde tevkif ve ilk önce irtikâp ile itham edilmiş bulunan eski saray nazırı Timurtaş Han, şimdi de ihtilâs ve dolandırıcılık-la itham olunmaktadır.

Haftalık Siyasî İcmal

Hitler Almanyanın mukaddera-tına hâkim olduğu günden sonra Almanya'da intihabat meselesi e-hemmiyetini kaybetmişti. Bir intihabata neden ehemmiyet verilir? Çünkü hükümetler onun neticesi-ne göre teşekkül eder. Halbuki Hitler Başvekilâte geçtiği günden itibaren intihabatin neticesi ne o-lurusa olsun, iktidarı muhafaza e-deceğini söylemek fırsatını kaçır-mamıştı. Bunun içindir ki 5 mart 1933 intihabati, yalnız Hitler'in takip edeceği siyaset yolunu tayin etmesi itibarile ehemmiyetlidir. Eğer intihabatta mağlûp olsaydı Weimar Kanunu Esasine karşı açtıkları isyan ederek dikta-törlük ilân edecekti. Geçen paz-ar günü alman neticeye göre şimdilik böyle bir yol takip etmek mecburiyetinde değildir. Meğer ki ittifak halinde bulunduğu Hu-genberg millicileriyle arası açılın.

Son intihabat neticesinde meclise 647 mebus'us intihab edildiği anlaşılmıştır. Bu 647 mebus'us fırkalar arasında şu yolda taksim edilmiştir:

Fırka	Meb'us adedi
Hitleristler	288
Sosyal Demokrat	125
Komünist	81
Merkez	73
Hugenberg millî fırka	52
Diğer fırkalar	28

Teşrinisani 1932 intihabatına göre, Hitleristler 92 mebus'us kazanmışlar, komünistler 19 mebus'us kaybetmişlerdir. Sosyal Demokrat, Merkez ve Millî fırka aşağı yukarı kuvvetlerini aynen muhafaza etmişlerdir. Hatta birer ikişer mebus'us ta kazanmışlardır. Diğer taraftan mütenevvi ufak tefek fırkalar çok kaybetmişlerdir. 1930 da yukarıya kaydettiğimiz beş

Ekonomi

Yumurtalarımıza kast

Birlik yapan vapurların navlun-
ları artırdıkları sanki yetişmiyor

Yumurta ihraç ticaretimizi yakından tehdit eden bir tehlike piyasada telâş uyandırmıştır.

Verilen malûmata göre, Avrupa limanlarına, bilhassa İspanyaya sefer yapan bir kaç vapur kumpanyası aralarında bir anlaşma yapmışlardır. Bu birlik İspanyada ve daha bazı memleketlerde yumurtalarımızı alan firmalara da müraacaat ederek, onlarda da yumurtalarımızı yalnız kendi vapurlarla nakletmek üzere mutabık kalmışlardır.

Şimdi bu birlik Türk yumurta ihraç tacirlerine yumurtalarımızı yalnız kendi vapurlarla nakletmek mecburiyeti varmış gibi bir vaziyet almak istemektedirler. Bu birliğin navlun ücreti de fabih denebilecek bir haldedir.

Ticaret müdürlüğü bu vaziyeti ticaret müdürlüğüne şikâyet etmiştir.

Fransa ve Suriye
ile mukavele

Türkiye - Fransa ticaret muahedesinin altı ay sonra hükümden iskat edileceğini ve Fransa'nın muahedenin temdidine razı olmadığını yazmıştır.

Fransa hükümeti muahedenin temdit edilmeyeceğini Hariciye Vekâletine bildirmiş ve Fransa'nın muahedenin temdidine razı olmadığını yazmıştır.

Fransa hükümeti muahedenin temdit edilmeyeceğini Hariciye Vekâletine bildirmiş ve Fransa'nın muahedenin temdidine razı olmadığını yazmıştır.

Fransız sefiri Comte de Chambrun mezunun Paris'te bulunmakta. Sefir gelecek ay zarfında avdet edecek ve verilen habere göre yeni bir ticaret muahedesini aktı için, icap eden talimatı hâmil bulunacaktır.

Aynı zamanda Türkiye ile Suriye arasında da bir ticaret muahedesini aktı mevzuu bahistir. Bu husustaki müzakerelere geçen kânunusani ayında başlanmış ve bilâhare tehir edilmiştir. Comte de Chambrun'un avdetinden sonra müzakerelere devam edilecektir.

BORSA

(15 Bankasından alınan cetveldir)

9 MART 1933

Akşam Fiyatları

İstikrazlar	Tahvilât
İstikrazı dahilî 96,—	Elektrik —
Şark d. yolları 6,50	Tramvay —
D.Muvahhede 60,50	Tünel —
Anadolu 5,75	Rihtim 18,—
Sayıd mahi 7,—	Anadolu I 43,40
Bağdat 11,75	" III 42,40
T. askeriyeye 7,75	" Mü. —
İzmir Belediye	İstikrazı 99
İstikrazı	mesil 51,20

E S H A M

İ. Ba. Nama 10,15	Bomonti 24,—
" " Hamiline 11,—	Terkos 37,50
" " Müessis 119,—	Çimento Ar. 11,—
Anadolu 23,50	İttihat dey. 27,—
Reji 4,25	Şark dey. 1,70
Şir. hariye 15,—	Balya 2,50
Tramvay 54,—	Şark m. ecza 2,85
Umumi Sigorta 11,—	Telefon 14,—

ÇEK FİYATLARI

Paris 12,04	Prağ 16,01,86
Londra 7,37	Viyana 4,22,80
Bükreş 48,125	Madrid 5,63,32
Milano 9,30,875	Berlin 1,99,62,1-2
Brüksel 3,38,91	Varşova 4,24,50
Atina 81,53,3-4	Peşte 3,91,875
Cenevre 245	Bükreş 81,125
Sofya 66,68,75	Belgrat 34,925
Amsterdam 1,17,83	Moskova 10,79,75

N U K U T (Satış)

Kuruş	Kuruş
20 f. Fransız 169,—	1 Şilin, Av. 27,—
1 İsterlin 732	1 Pezeta 17,—
1 Dolar 210,—	1 Mark 50,—
20 Lire 210,—	1 Zloti 24,—
20 f. Belçika 117,—	1 Penga 33,—
20 Drahmi 23,—	20 Ley 33,—
20 i. İsviçre 820,—	10 Dinar 55,—
20 Leva 28,—	1 Çernoveç —
1 Florin 85,—	1 Altın 9,34
21 Kur. Çek 122,—	1 Mecidiye 35,—
	Banknot 2,39,—

kin olamayacak vaziyetler karşısında kalabilir. Bu endişe iledir ki cumhuriyet taraftarı olan Plâstiras 5 mart intihabatının neticesini öğrenir öğrenmez, diktatörlüğünü ilan etti. Hükümet te bunun üzerine çekildi. Malûmdur ki bu general, Anadolu hezimetinden sonra yaptığı bir hükümet darbesi neticesinde bu hezimetten mes'ul tuttuğu Gunaris kabinesini idam ettirmişti. Ancak bu defa diktatörlüğünü devam ettiremedi. Ve iktidarı gene cumhuriyet taraftarlarından Otoneos'a bırakarak kaçtı. Plâstiras'ın nerede olduğu bu dakikaya kadar malûm değildir.

Atınadan haber verildiğine göre şimdi hükümet Çaldaris tarafından teşkil edilecektir. İntihabatta ekseriyeti kazandığı için hükümetin Çaldaris tarafından teşkil edilmesini tabii görülebilir. Çaldaris kabinesinin tesekkülü Yunanistanda sükün ve istikrarın devamını mı, yoksa bir tezebzüp dev-

Dolar

Dün İstanbul borsasında bir kaç dolar arzoluşmuş, fakat piyasa tutmamıştır.

Avrupa borsalarında dün fiat gelmiş ve bunun üzerinden dolara bir Türk lirası mukabil 48 cent 125 milim fiat verilmiştir.

Oda kongresi

Dün toplanması lâzım gelen Oda kongresi pazar gününe kalmıştır.

İspirto benzin

Benzine ispirto karıştırılması için hazırlan kanun projesi dün mütaalele alınarak Ticaret Odasına bildirilmiştir.

Hazırlanan projeye göre, Türkiye dışardan gelen veya icerde yapılan benzin ve benzerlerine ispirto katmak mecburidir.

Benzinden maada gazolin, eterpetrol, esasen petrolde de ispirto karıştırmak mecburidir. Bu karıştırmaya tesis edilecek katma merkezlerinde inhisar idaresinin nezareti altında yapılacaktır.

Sanayide kullanılan benzin ve benzerleri İktisat Vekâletinin müsaade ve tasdikle bu kayıttan muaf tutulacaktır.

Seyyahların beraberlerinde getirdikleri motorleri için 500 kiloya kadar benzin bu kayıttan tâbi değildir.

Her memleketin döviz

kararları

İhracat ofisi şimdiye kadar her memleketle alınan döviz kararlarını yeniden bir broşür halinde toplayarak neşretmiştir.

Bu broşürde her devletin 1 mart tarihine kadar aldığı bütün döviz kararları ve tadilatı vardır.

Odadan bir sorgu

Ticaret odası günlerdir şayanı dikkat bir meselenin tetkikine meşguldür. Mesele şudur: Bir kazanç tetkik komisyonu Ticaret Odasından şu suali sormuştur:

— Muhtelif meslek erbabı ayda, ve senede vasatı ne kazanırlar?

Bu sualle herkesin gayri safi kazancı meydana çıkacak demektir. Ticaret Odası bu mesleki çok mühim bulmaktadır. Maamafih kazanç tayin etmek çok müşkül görülmektedir. Bu tetkikat yapılırken zümrelerin toplandıği cemiyetlerin, birliklerin fikir ve mütaaleleri alınacaktır.

İsparta halıları

İsparta Ticaret Odası Türk halıların muhtelif memleketlere ithal şartlarını İstanbul Odasından sormak tadır.

Irak tütünleri

Irak ziraat nezaretinden bildirildiğine göre, 1932 senesinde, islah edilmiş tıpte tütün mahsulü 399,473 kiloya baliğ olacaktır. Fenni tütün zeriyyatına Irakta 1929 senesinde başlanmıştır. O sene takriben 2,000 kilo tütün idrak edilmiş olduğu halde mahsul 1930 da 7,900 kiloya, 1931 de ise 148,815 kiloya çıkmıştır.

Çekoslovakya Yunan tütününü alyor

Çekoslovakya tütün inhisarı idaresi 1931 senesi mahsulünden olmak üzere aşğıdaki Yunan tütünlerinin intisamı munakasaya koymuştur:

A) Şarkı ve garbi Makedonya topraklarında yetişmiş orta nevilere ve ara pastallardan 400,000 kilo Makedonya tütününü.
B) Eski Yunanistan mntakalarında yetişen adi cins tonga tütünlerinden 100,000 kilo.

Münakasa müddeti 21 Mart 1933 tür.

Fransada mısır kontenjantmanı

PARIS, 9. A. A. — Bugün intişar eden bir kararname, 1933 senesinin birinci 3 ayına ait mısır ithalatı kontenjantmanını bir milyon 630 bin kental olarak tesbit etmiştir.

Maarifte

Millet mektepleri

20 bin talebe me-
zun oluyor

Millet mektepleri imtihanları dün akşam nihayet bulmuştur. Mülhakattan ve şehir mekteplerinden imtihan neticeleri maarif idaresine gelmeğe başlamıştır. Netice bir kaç güne kadar anlaşılacaktır. Bu sene İstanbul millet mekteplerinden 20 bin kadar talebe mezun olacaktır.

Bir çay

Tıp fakültesi asistanları dün Maksimde profesörler şerefine bir çay ziyafeti vermişlerdir.

Bir talebe balosu

İstanbul Alman lisesi ve Ticaret mektebi talebe cemiyeti dün akşam Tonia'da maskeli bir balo vermiştir. Balo eğlenceli olmuştur.

Mekteplerde konferans

Himaye hayvanat cemiyeti mekteplerde konferanslar vermek üzere Maarif müdürlüğüne müracaat etmiştir. Bu müracaat tasvip edilmiştir. Cemiyet mekteplerde hayvanları himaye fikirlerine dair konferanslar verecektir.

Gazi Hz. vın heykeli

Hukuk fakültesi talebe cemiyeti hars şubesi Darülfünun bahçesine Gazi Hazretlerinin ve Ziya Gökalp merhumun birer heykelini rekzettirmeğe karar vermiştir. Bu hususta icap eden makama nezdinde teşebbüsata girişilecektir.

Talebe kongresi

M. T. Talebe Birliği bugün saat 16 da Halkevinde içtima ederek senelik kongreyi akteceklendir.

Fen talebe kongresi

Darülfünun fen fakültesi talebe cemiyeti senelik kongresi bugün saat 9 da Halkevinde toplanacaktır.

Konya lisesi mezunları

Konya lisesi mezunları cemiyeti bugün saat 14 te Halkevinde senelik kongrelerini akteceklendir.

Ankaraya giden kitapçılar döndü

Tek kitap hakkında Maarif Vekâleti nezdinde teşebbüsatta bulunmak üzere Ankaraya giden kitapçılar heyeti dün şehrimize avdet etmiştir.

Muallim Ahmet Halit Beyin verdiği malûmata göre tek kitap işinin hukuki safhalarını Vekâletçe tetkike memur edilen hususi komisyon, önümüzdeki pazartesi günü kararını verecektir.

Kuvvetle tahmin edildiğine göre, Vekâlet kitapçılara ellerindeki kitaplar için beş senelik bir mühlet verecek ve bu müddet zarfında stoklar tedricen ortadan kaldırılacaktır. Kitapçılar son kararın kendi lehlerinde olacağı kanaatinde idirler.

GLORYA
İNCEİR KAHVESİNİ
Kahvenize karıştırınız
SIKHI-EYİ-UCUZ ve YERLİDİR

Belediyede

Yeni makineler

İtfaiye için getirilen
26 parça makine

İtfaiye için yeni alınan 26 parça otomobil tecrübeleri bitmiş muvaffakiyetli netice vermiştir. Fakat bazı alat henüz gümrükten çıkmadığı için makinelerin tesellüm muamelesi henüz yapılamamıştır.

Horhor caddesi

Aksaray caddesinde Belediyeye istimlak edilmiş ve yıktırılmış olan evlerin toprakları yığın halinde kalmıştır. Belediye bu toprak yığınlarını kaldırılmaya başlamıştır. Horhor caddesinin de parkeye tahviline başlanmıştır.

Kooperatif için

Belediye kooperatif faaliyetini artırmağa karar vermiştir. Kooperatif satış mağazaları açacaktır. Satış mağazalarının açılması için kooperatif bir istikraz yapmağa karar vermiştir. İstikraz için de belediyenin kefaletini temin için şehir meclisinden müsaade istenecektir.

Belediye hesabını tahsil

Belediye namına tahsil etmek üzere Dr. Remzi B. Avrupaya gönderilmiştir. Radyoterapi tahsil etmek üzere Remzi Bey tahsil müddeti bir sene temdit edilmiştir.

Su yolları tahsisatı

Su yollarının mühim bir kısmı tamire muhtaç vaziyettedir. Belediye en çok tamire lüzum olan su yolları için 10 bin lira tahsisat koymuştur.

Yoğurt talimatnamesi

Belediyenin yeni yaptığı yoğurt talimatnamesi alâkadarlara tamim edilmiştir. Talimatname 6 ay sonra tatbika başlanacaktır.

Baroda içtima

Avukatlar kazanç vergisini fazla görüyorlar

İstanbul barosu avukatları yeni kazanç lâyihasında avukatlara tahdedilen maktu verginin fazla olduğunu ileri sürerek bu hususta baroca teşebbüsata yapılması için fevkalâde bir içtima aktektmişlerdir.

İçtima baronun hemen bütün mensupları iştirak etmişlerdir. Bu içtimada avukatlar için yeni kazanç lâyihasında tesbit edilen maktu vergi miktarının çok olduğuna dair takdir veren avukatlar noktai nazarlarını anlatmışlar, Baro reisi Hilmi Bey de bazı izahat vermiştir. Nihayet bu bahis etrafında yapılan münakaşa ve serdedilen mütaalelerden sonra, bu hususta Millet Meclisi ile Maliye ve Adliye Vekâletleri nezdinde teşebbüsatta bulunmak üzere inzibat meclisine seçilecek bir heyetin Ankaraya gitmesine karar verilmiştir. İnzibat toplandıği gün sabahleyin toplanacak, gidecek heyeti intihap edecekler. Heyetin cumartesi günü akşamı gitmesi de muhtemeldir.

Avukatlar verginin miktarından başka avukatların sınıflara ayrılmasına da itiraz etmektedirler. İçtimada Meslek mekteplerinden mezun olanların avukatlık yapmayı yapamamaları da konusulmuş, bu bahis te şiddetli münakaşaları mucip olmuş, neticede bu bahsin başka bir içtimada görüşülmesi tekkârür etmiştir.

Mahkemelerde

Nümayiş!

Adliyede dün de bir kaç şahit isticvap edildi

Yataklı Vagonlar Şirketinin taşlanması hâdisesi tahkikatı devam etmektedir. Dün hâdiseyi görenlerden bir kaç kişi şahit sıfatıyla dinlenmiştir.

Direktör M. Jannone'un türk-lüğe hakaret ettiğini Vakıf Efendisine haber veren Tefvik Efendi de isticvap edilmiştir. Mumaleyle bu haberi başka birisinden işittiyi söylemiş, o başka birisi de isticvap edilmiştir. Bu zat M. Jannone'un Naci Beyin türkçe konuşması münasebetiyle "qui est ce qu'il brait" dediğini bir arkadaşından işittiyi söylemiştir.

Müddei umumilik şimdi bu zati celbederek isticvap edecekler. Diğer taraftan Loit Triestino kumpanyasının istediği zarar ve ziyân miktarı da 2000 liradır. Maamafih müddei umumilik te zarar ve ziyân miktarını ayrıca tesbit etmektedir.

Bostan cinayeti

Dün Ağırceza mahkemesinde Lalezar bostanı cinayetinin muhakemesine devam edilmiştir. Dünkü muhakemede bahçıvanlar cemiyeti reisi Yusuf Bey şahit olarak dinlenmiştir. Yusuf Bey ilk kurşunun maktul Murat tarafından hedef tayin edilmeksizin atıldığını ve sonra suçlu Kenanın kardeşi Ramizin gelerek maktulün elinden tabancasını aldığını, bu alış esnasında kazaen ateş alan tabanca ile Ramizin yaralandığını, tam bu sırada da Kenanın tabanca ile ateş ederek Muradı yaraladığını ve binnetice öldürdüğünü söylemiştir.

Yusuf Beyin iki taraf vekilleri tarafından isticvabı bir saat devam etmiştir. Neticede şahidin söyledikleri çok şayanı dikkat görülmüş ve gelmiyen bazı şahitlerin celbi ve Yusuf Beyin bu şahitlerle muvacehesi kararile tekrar gelmesi için muhakeme 20 nisana bırakılmıştır.

Neşriyat davaları

"Gece gelen telgraf" ve "Bir yıldız aktı" isimli şiir kitaplarının muharrirleri Nazım Hikmet ve İsmet Hüsni Beyler hakkındaki dava evrakı tabiki istenilen maddede Ağırceza müstelzim olduğu için yedinci istintak hâkimliğine verilmiştir. Nazım Hikmet ve İsmet Hüsni Beylere isticvap edilmek üzere istintak dairesine gelmeleri için celp gönderilmiştir. Maamafih Nazım Hikmet Bey rahatsız olduğu ve evinden çıkamadığı için henüz isticvap edilememiştir.

Palamut hücumu

Dün bilhassa öğleden sonra Sirkeci ve Köprünün İstanbul tarafı kıyılarına pek bol miktarda palamut düşmüştür. Kıyılarda biriken sandallardan suyun üzerinde yüzen palamutlar elle toplanmıştır. Bir çok kimseler de, ritimlerden sarkarak balık toplamışlardır. Bu hal, dün palamut piyasasına çok tesir etmiştir.

Tırpan

Halk ve Belediye

Fransa inkılabının gürültüleri arasında eski filozoflardan Montesquieu'nün bir sözü diplomatlar ve mütefekkirler arasında sık sık tekrar ediliyordu:

— Her millet lâyik olduğu hükümete nail olur!

Bu hüküm milletlerin gururu nu tahrik ediyordu. Ve Rus İmparatoruyla o zaman Avrupa siyasetini elinde çevirenlerden meshur Metternich'in bütün tedbirlerine rağmen Fransa inkılabının hudutları aşarak başka milletleri aşılammamasını sır ve hikmetinden biri de bu olduğuna şüphe yoktur. Montesquieu'nün bu cümlesini iki tarafı her münasebete tatbik etmek kabilidir.

Mesela her kadın lâyik olduğu kocaya nail olur. Denebilir.

Bunu kabul ettikten sonra:

— Her şehirli lâyik olduğu belediyeye nail olur" demek te mümkünüdür. İtiraf edeyim ki bizde halkın belediyeden şikâyet etmesi kadar belediyenin de halktan şikâyete hakkı vardır.

Şehir hayatı geniş bir aile hayatı demektir.

Bir aile efradı arasında tabiat-siz, zevksiz, iğrenç ve mariz insanların bulunuşu o yuvada beklenen ahengi nasıl bozarsa bir şehir halkı arasında da tabiat-siz, zevksiz, iz'ansız, iğrenç insanların bulunuşu o şehrin nizamını, intizamını bozar.

Bakınız bir kaç misal anlatayım:

Tabiatinde pis, doğuşunda iğrenç bir adamı, (Hak tu!) diye sokakta, vapurda, tramvayda yere tüküren iğrenç adamı ne yapmalı?

Kalabalık caddelerde ağır aksak fıstıklı makam yürüyen, bir ahbabına rastlayınca şemsiyesini koltuğundan bir metre uzatarak sohbet dalaan saygısız adama ne demeli?

Yolun ortasını hasbahçesi zannederek sağma, soluna bakmadan karşıdan karşıya kulaçlıyan sonra da şoföre küfredmeğe kalkkan mankafa adama ne demeli?

Bilet almak yerlerde sıraya girmiyerek kadını kız, ihtiyarı genci çiğneyip gişeye rapma etmeğe çalışan terbiyesiz adama ne demeli?

Sokakta portakal, elma yiyerek kabuklarını yerlere atan pisboğaz adama ne demeli!

Bütün bunlardan bir çok misaller saymak kabilidir.

Fakat yerim müsait değil. Yalnız her gün şahit olduğumuz bu ve buna benzer vakalar ispat ediyor ki biz de belediyemize lâyikiz!

Burhan CAHİT

Başvekâlet müste-
ğarı geldi

Başvekâlet Müsteğarı Kemal Bey ve ailesi dün Ankaradan hareket eden posta tayyaresi saat 17.30 da Yeşilköye gelmiştir.

Kemal Beyi getiren posta tayyaresi dün sabah saat 8.40 ta İstanbuldan Ankaraya gitmiş ve dönmüştür.

Bu tedbirler hiç bir zaman bu gayeleri temin edemez. Bu buhran geçecektir. Fakat her halde Amerika bankalarının itibarları üzerinde devamlı bir tesir de bırakacaktır.

Cenevrede silâhsızlanma konferansı hiç bir neticeye varmadan dağılmak tehlikesi karşısındadır. Konferansın geçememesinde nihayetlenen ilk safhasında tank ve müteharrik top hacimlerinin küçültülmesi, tayyare bombardımanının ilgası gibi bazı sudan kararlar verilmiştir. Bu defa sudan da olsa hiç bir karar verilemiyor. Binaenaleyh İngiliz Başvekili Mac Donald ile Hariciye Nazırı Sir John Simon konferansı inkıta dan kurtarmak için Cenevre'ye koşuyorlar. Ancak öyle anlaşılıyor ki İngiliz devlet adamlarının yapacakları şey zevahiri kurtarmaktan ibarettir. Konferansın hiç bir neticeye varmadan dağılması beynelmilel bir iskandal ola-

rinin başlangıcı mı? Bu, yeni hükümetin takip edeceği yola bağlıdır. Eğer şimdi söylendiği gibi, Liberal fırka erkânını cezalandırmağa veyahut ta rejim değiştirmeye kalkılırsa, Yunanistan bir tezebzüp devriçe girebilir. Yalnız hükümet değişmesinden ibaret kalmırsa, sükûnun devam etmesi için bir sebep yoktur.

Hafta arası Cümhuriyeti Roosevelt iktidarı eline aldı. Bu suretle geçen teşrinisani intihabatındanberi Amerikanın devlet idaresindeki fasıla nihayetlenmiş oluyor. Bu fasıla bu defa o kadar nazik bir zamana tesadüf etti ki bir defa daha tekkârür etmemesi için Amerikalılar Kanunu Esasilerini tadil etmişlerdir. Bundan böyle teşrinisani intihap edilen bir Cümhuriyeti iş başına geçmek için 4 martı beklemeyecek, kânunusani iktidarı eline alacaktır. Roosevelt'in çok buhranlı bir zamanda iktidara geçeceği ma-

lûmdur. Fakat hükümet idaresini eline almazdan iki gün evvel Amerika müthiş bir banka buhranı ile karşılaştı. Ve Amerikanın iktisadi hayatında en nazik bir zamandır ki Roosevelt işbaşına geçiyor. Bu banka buhranının sebepleri çok karışıktır. Şu yolda meydana geldiği anlaşılıyor:

13 ay evvel Cümhuriyeti Hoover, bankalara, sigorta şirketlerine ve şimendiferlere yardım etmek üzere Reconstruction Finance Corporation, yani Mali vaziyeti ihya şirketi namile bir müessese meydana getirmişti. Hükümet parasile ve yardımla meydana gelen bu müessese müşkülât içinde bulunan bankalara külliyyetli ikrazatta bulundu. Bankaların da müşkülât içine düşmeleri bir takım sebeplerden ileri geliyordu. 1929 dan sonra Avrupaya ikrazat yapamayan bankalar, bu paralarla gayrimenkul emlak üzerine vâsi ispekülasyonlar yapmışlar ve para kaybetmişlerdi. Sonra Ame-

rikannın ticaret hacmi de azaldığından ayrıca mutazarrır olmaktadır. İşte Hoover'in şirketi 13 aydır bunlara yardım ediyor. Geçen hafta muhtelif bankalara yapılan yardımların miktarı ilân edildi. Vaziyetleri çok sağlam olduğu zannedilen bankaların İhya şirketinden külliyyetli miktarda paralar istikraz ettiği anlaşılınca; Amerikalıların bankalar hakkındaki itimatları azaldı. Ve paralarını çekmeğe başladılar. Bunun üzerindedir ki buhran çıktı.

Hükümet buhrana karşı tedbir almıştır. Ancak bu tedbirler devamlı bir çare telâki edilemez. Tedbirler, bu nevi mali buhranda alınması teamül halini alan çarelerden ibarettir. Hükümet bankalara muayyen bir müddet için mevduatı tediyeye etmemeğe müsaade etmiştir. Bu, belki müesseseleri bir müddet için müşkülâtan kurtarır. Fakat asıl yapılacak iş, evvelâ itimadın geri gelmesidir. Sonra da iş hacminin büyü-

cağını takdir eden büyük devlet murahhasları, işi pamuk ipliğine bağlayarak tehir etmeyi düşünmüşlerdir. İngilizlerin teklifine göre, silâhsızlanma meselesi büyük devletler arasında müzakere neticesinde halledilecek ve varılacak netice sonra diğer devletlere arzedecektir. Bir defa büyük devletler kendi aralarında anlaştıktan sonra varacakları kararı küçük devletlere de kabul ettirebileceklerdir. Şimdi silâhsızlanma meselesinin son safhası budur.

Diğer taraftan Japonya hafta arası bütün Jehol eyaletini işgal etmekle silâhsızlanmamamın faydalarını bütün devletlere göstermiştir. Şimdi de resmen Milletler Cemiyetinden çekilmeğe karar verdiği bildiriliyor. Silâhsızlanmamamın faydaları bu kadar bariz şekilde meydana daykan, silâhlı devletlerin silâhsızlanmalarını beklemek azıcık safderunluk olur.

Ahmet ŞUKRU

Milliyet

Astrin umdesi "MILLİYET" tir.

10 MART 1933

İdarehane : Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi : İst. Milliyet
Telefon Numaraları :
Başmuharrir ve Müdür : 24318
Yazı işleri Müdürlüğü : 24319
İdare ve Matbaa : 24310

ABONE ÜCRETLERİ :

Türkiye için		Harici için	
L. K.	L. K.	L. K.	L. K.
3 aylığı	4 — 8 —	4 — 8 —	8 — 14 —
6 aylığı	7 50 —	14 —	28 —
12 aylığı	14 —	28 —	—

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilanların mesuliyetini kabul.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava bulutlu olacak rüzgârın kuvveti azalacaktır. 9-9-93 tarihinde hava tazyiki 775 milimetre, hararet en fazla 6 en az 3 derece idi.

FELEK

Kocakarı soğuğu

Pek muhterem valdelerim! Hepinizin ellerinizi öperek şu yukarıda kullandığım tabirden dolayı özür dilerim. Bu (Koca karı) sözü her ne kadar halk arasında pek te hürmet ifade etmezse de bu yanlış ve terbiyesiz bir kullanıştır. Zira (Koca) demek büyük demektir. Bunu (kocamak) mastarımdan (kocamış) ma nasma almak hatâdır. Bu hatâ sırf iki kelimenin birbirine benzeşmişinden ileri gelmiştir. Nettekim; koca adam, koca bir bina, koca bir bıçak, koca bir kitap mısallerindeki koca ihtiyar manasına gelmez. Büyük manasına gelir. Ve yine zevç manasına olan (koca) da bu demektir. Yoksa kocamış demek değildir. Vakıra insan evlenince daha çabuk kocar ama, daha kocamaya vakit bulmayan evçlere de koca denildiğine göre burada da (koca) kocamış demek değildir.

Karı sözüne gelince: Bu da o kadar kibar bir lâf değildir. (Karı) yı (herif) in dışı olarak kullanılır. Halbuki bu da yanlış. (Karı) tamamen (koca) nın dışıdır. Ve bugünkü kullanışta bir koca haremîni türkçe takdim ederken: — Karm!..

Diye tanır. Zaten (zevce ve zevç) manasına karı koca denmez mi?.. Şu halde karmın da bu fena kullanışından müteessir ve muazzep olmamalıdır.

Şimdi gelelim asıl maksada: Zannetmeyin ki; hiç beklenmedik bir zamanda yalnız Dolar düşer... İki gün evvel 13 derece olan sıcaklık ta on derece birden düşerek üçe imişti. Şu halde bizde de termometre Doları taklit etmektedir. Yalnız, termometrenin Fatin Efendi üstadımızdan başka baharı ve rasathanelerden başka sorsası olmadılarından bu düşüş gözümüze çarpmaz ama sabahleyin sokağa çıktığımız zaman alacak nefesi gibi yüzümüze çarpar.

Gazeteler nasıl Doların neden düştüğünü araştırıp karilere bildiriyorsa termometrenin neden düştüğünü de anlayıp yazmak elbette revadır. Dün (Kulak misafiri) ne sordum:

— Yahu, termometre neden düştü acaba!

— Ayağı kaymıştır... dedi ve benimle ayrı etti.

Fakat ben işin peşini bırakmadım. Soruşturdum ve anladım ki; bu soğuk takvimlerin yazdığı

(Kocakarı soğuğu) imiş. Ve işte ben de bundan bahsedeceğim. Evvelâ açıkça yazayım ki; eğer kadımlarda soğukluk varsa bu kat'iyen yaşlılarda bulunmaz, gençlerde ve orta yaşlılar arasında bulunur. Binaenaleyh bu isim şu cihetten yerinde değildir. İkincisi yaşlı kadınlar hafif ruhlular ve munis oldukları için daha ziyade sıcaklık ifade ederler. Bu bakımdan da isim doğru değildir. Binaenaleyh teklif ediyorum. Bütün takvimcilere, rasathanelere ve müneccimlere:

Bundan sonra bu sayılı soğuğa (Kocakarı soğuğu) demeyip bir ufak değişiklikle (karı koca soğuğu) diyelim. Böylece hiç olmazsa az çok soğukluk anlatan bir isimle çağırılmış oluruz.

FELEK

HİKAYE

Meçhul kadın

Hikmet Radî gayri muayyen zamanlarda amcası Naşit Beyi ziyarete giderdi. Bu amcalar en güzel insanlardır. Adeta insanlar babalarının fazla severler. Hikmet Radî'nin babası iki sene evvel öldüğü için şimdi amcasına daha muhabbetle sarılmıştı.

Naşit B. yaşı bir az geçgin olmasına rağmen, daima şen, canlı ve misnakardı. Yalnız damlası vardı, koltuğundan kalkamayordu.

Naşit B. yeğeninin geldiğini görünce:

— İşte benim yirmi yaşındaki portrem, derti, gel Radî, gel yanma.

Naşit B. yirmi yaşında iken sevmişti, sevilmişti, aldatılmış, bin türlü vefasızlığı olmuştu. Hikmet Radî de hani amcasından da pek farklı değildi. Netice: Bir çift arkadaş.

İhtiyar dost Radî ziyarete geldiği zaman, onunla konuşmaktan zevk alır, sırasına göre nasihatlar verir, icap ettiği zamanlarda cebine on, on beş lira da sıkıştırırdı. Şeker gibi bir amca...

Hikmet Radî pek sevdiği amcasının nasihatlarını tutar mıydı, tutmaz mıydı? Fakat her halde istifadesi vardı.

Hattâ arasıra şöyle düşünürdü: Çok yerlerde lüzumsuz gaflar yapıyorum. Amcam: "Bu çeşit kadımlardan sakın..." dediği zaman, ben de kısa kesiyorum. Hakikaten hiç te zarar gördüğüm yok.

Geçen bayram Hikmet Radî gene amcasını ziyarete giderken, köşe başında bir kadımla karşılaştı. Sokaktan geçen bir enfes ve harikulâde bir kadın...

Bir bakış Hikmet Radîyi mağlûp etmeye kâfi gelmişti.

— Ah, ne güzel kadın, diye duvakladı, hayatının kadını...

Hikmet Radî öyle kadımları takip edip te, tanımağa yol açmak isteyenlerden değildi. Salonlarda, barlarda, hülâsa kapalı ve durulan yerlerde tesadüf ettiği kadımlarla aşınalığa alışmıştı. Fakat bu işte bu kadıma sokakta rastlamıştı. Eğer onu kaybetmek istemese, muhakkak takip etmesi lâzım geliyordu.

O ümitle yüz geri döndü. Lâkin kötü talihe bakın ki, az sonra gene bir sokak köşesinde kalabalığın arasında kadımı kaybetti. Şağa mı döndü, sola mı döndü, şu mağazaya mı girdi, bu mağazaya mı? Nafile! Kaybetmişti.

Hikmet Radînin içine bir damla kan aktı. O gün kaç defa aynı ümitle o civardan geçti. Yok, yok...

— Ne nefis kadımdı, ne sevebileceğim kadımdı, diye hayflanıyordu. Kendi kendime kızdı. Beraber oturduğu metresi o dakika gözlerine ne çirkin görünüyordu. Birlikte geçirdikleri eğlenceler netatsızdı.

Ertesi gün ve müteakip günler tekrar hayatının kızına tesadüf edebilmek ümidinde aynı yerde dolaştı, gözetledi, aradı, yok, yok...

Kim bilir belki bu kadını o civardan oturmuyor. Eğer öyleyse bir daha tesadüf etmek ümidi ne zaif şey.

Aylar geçti, fakat meçhul çeşme-di. Hikmet Radî artık bir hatıradan bahsederek gibi:

— Ben bir gün bir kadına rast

(Kocakarı soğuğu) imiş. Ve işte ben de bundan bahsedeceğim. Evvelâ açıkça yazayım ki; eğer kadımlarda soğukluk varsa bu kat'iyen yaşlılarda bulunmaz, gençlerde ve orta yaşlılar arasında bulunur. Binaenaleyh bu isim şu cihetten yerinde değildir. İkincisi yaşlı kadınlar hafif ruhlular ve munis oldukları için daha ziyade sıcaklık ifade ederler. Bu bakımdan da isim doğru değildir. Binaenaleyh teklif ediyorum. Bütün takvimcilere, rasathanelere ve müneccimlere:

Bundan sonra bu sayılı soğuğa (Kocakarı soğuğu) demeyip bir ufak değişiklikle (karı koca soğuğu) diyelim. Böylece hiç olmazsa az çok soğukluk anlatan bir isimle çağırılmış oluruz.

FELEK

geldim. Ah, onu ne sevebilirdim, ne sevebilirdim, diyordu.

Eğer onu sevseydi ve birleşseydi, ne mes'ut olacaktı. Bir çok seadetlere yol açan tesadüf, bir çok seadetleri de bazan nasıl öldürüyor. Bu geçen ayların içinde bir gün Hikmet Radî Büyük bir felâket haberi ile karşılaştı. Amcası, o son derece sevdiği amcası ölmüştü.

Canazeyi gözyaşları içinde takip ederken, birdenbire doğruldu ve yüzü gülmüştü. Hayret etmeyiniz, göz yaşları arasında tebessüm... Çünkü birden bire yayakaldırılmada durmuş ve cenaze alayını gözü ile takip eden meçhul kadını, hayatının kadını görmüştü.

Ah, evet oydu, ta kendisi... Beş bin kişinin içinde de olsa, bu kadını tanıyabilirdi. Nihayet onu tekrar bulmuştu. Allahım, sen büyüksün. Aylarca aradığı kadını orada, iki adım ilerde duyardı.

Hikmet Radî hemen bir hamelede yanına atılacaktı. Fakat hamlesi kırıldı. Nasıl olur? Amcasının canazeyini takip ediyor, son bir mukaddes vazifeyi yapıyor. Hattâ canazeyi takip te etmiyor, bilâkis başında bulunuyor. Evet, nasıl olur, canazeyi bırakabilir mi? Lâkin hayatında kadını o kadar çok seven bu canazeyi takip ederken de, hayatının kadını ni feda ediyordu. Hikmet Radî içinde bu yersiz tesadüften dolayı amcasına karşı hafif bir gayz duydu.

Fakat öyle de olsa kadını feda etti. Cenaze geçti, kadını kaybıldı. Hayatında Radîye karşı o kadar iyi ve misnakardı bir arkadaş olan amcası, ölümünde sonra neye bu kadar zalim kesilmişti? O kadını bir kerre daha kayboldu ve Radî artık bir daha görebilmek ümidini de kaybetmişti.

Öyle mi dersiniz? Hayır! İki ay sonra Radî kalbinde bu kadar kuvvetli yer tutan kadını bir kerre daha görmüştü. Fakat kendisini değil, resmini, gazetelere basılmış resmini... Resmin üstünde şöyle bir serlevha vardı: "Kocasını öldüren kışkanç bir kadın".

O zaman Hikmet Radî gülümse-di ve odasının divanında asılı duran amcasının resmine doğru yürüdü ve hâlâ canı gibi duran bu resmi öptü:

— Affet amcam, dedi, sana bir kerre daha teşekkür ederim. Sen bana hayatta iken bir defa söylemiştin: "Radî, bu çeşit kadımlardan sakın" demiştin. Öldükten sonra bir şey söyleyemedin. Fakat gene beni kurtardın. Teşekkür ederim amcam. Affet beni!..

16 mart ihtifali

16 Mart Düveli İtilâfiyenin İstanbul işgali gününe tesadüf etmektedir. Bu kara gün, ve o gün Şehzadebaşında şehit edilen askerlerimizin hâtrâsı, her sene olduğu gibi sene de merasimle anılacaktır. 16 mart günü aynı zamanda Şehitler günüdür. 16 martta Şehitlikleri imar cemiyetinin rozetleri tevzi edilecek, Fatih'te tayyare meydanında, ve Edirnekapı şehitliğinde büyük merasim yapılacaktır.

Merasim programını hazırlayan komisyon dün akşam Halkevinde ilk içtimamı yaparak hazırlıklara başlamıştır.

Erzurumun kurtuluşu

Bugün Erzurumun on beşinci kurtuluş yıl dönümüdür. Bugünü şehrimizdeki Erzurum gençliği saat 14 te Gülhane parkındaki Alay köşkü salonlarında tes'it edecektir.

Bartın vapuru kurtarıldı

Zonguldak kömür şirketine ait Bartın vapuru Gereme burnu civarında sisten dolayı evvelki gün karaya oturmuştu.

Bartın dün kendi vesaitile kurtulmuştu.

Telgraf memurunun omuzunu dürttü:

— Efendi!
— Buyur beyim.
— Bu telgrafların ikisinde de evvelce gönderilmiş bir şifreden bahsediliyor. Bu şifre nerededir? Siz bana böyle bir şifre verdiniz mi?

— Vallahi efendim... Ben nöbete yeni girdim. Belki öbür arkadaş almıştır.

— Demek sizin bu elli yedi numaralı şifreden haberiniz yok.

— Hayır... Yok. İşte benim aldığım telgraflar. İkisini de okudunuz. Maamafih isterseniz bir defa da deftere bakalım.

— İstersem de ne demek? Bu şifreyi ne yapıp bana şimdiki bulmalısın...

— Ben sırada makine yeniden tıkradınmağa başlamıştı. Memur hemen iskemlesine oturdu:

— Selânik mühim bir telgraf çekeceğim diyor.

— Bir kaç sayıyelik bir sükn oldu. Sonra makine tekrar harekete geldi.

Kâni Bey memurun omuzunu üzerinden gözlerini kâğıda dikti, yazı-larını okudu:

— "Ustrumca kaymakamlığına ... Şahsa mahsus şifre ile açılacaktır. 57 numaralı emir."

Memur kendini tutamamıştı. Sun-turlu bir küfür savurdu:

— Hergele oğlu hergele! Kalleş oğlu kalleş!.. Eşkek oğlu eşkek! Ne halletmeğe işe kıçından başlarsın. Evvelâ bunu çeksen de o herzeleri sonradan yazdırırsan olmaz mıydı? Maamafih, bir taraftan da çalaka-kem, kâğıda rakam döküyordu. Beş dakika sonra makinenin tıkrı-tları kesilmişti. Üstüne aldığı saati kaybedip imzasını attı, telgrafı kaymakama uzattı.

Marlene Dietrich: Sarışın Venüs

ELHAMRA Sinemasında misilsiz bir muvaffakiyetle gösterilmektedir.

İlâveten: Dünya havadisleri. Bugün saat 10,45 te tezilathu matine

Millî ve edebî roman meraklılarına büyük bir müjde:

SEMAVÎ İHTİRAS

Birkaç güne kadar çıkıyor. (Yirminci asır) muharririnin ilk defa olarak yazdığı ve hiç bir zaman önce edip tefrika ettirmediği bu hissi ve felsefi romanda vak'a zamanımızda yirmi sene sonra cereyan etmektedir. Başta başa bedii heyecanlar verecek tasvirler ve menkibelerle dolu olan (Semavî İhtiras) Atlantik ortalarında bir tayyarede geçen temiz ve eşsiz aşk ve ihtiras saatleriyle büsbütün harikalı ve heyecanlı bir şekil almaktadır. Yeniliklerle, ruhi ve içtimai tahlillerle süslenen ve sade ve cazip bir üslupla yazılan bu nefis san'at eserine müellifin bir resmi de ilâve edilmiştir. Fiati yetmiş beş kuruştur. Yeni şark kütüphanesi

Cemiyetlerde

Kıbrıslılar içtimar
Şehrimizdeki Kıbrıslılar cemiyeti bugün saat 10 da Halkevinde toplanarak senelik kongrelerini akdedeceklerdir.

Harp malûllerine
İstanbul Harp malûlleri cemiyeti Umumi Merkezinden:

1 — İcra ve iflâs kanunu 82 inci maddesinin 8 inci fıkrası mucibince Harp malûllerinin maas eserine zammi ve ikramiyeleri haczedilemez. Hattâ bir Harp malûlü şifahî ve tahriiri surette mezkûr paralarını haczi-ne riza ve muvafakat gösterse dahi yine maas terfihi zammi ve ikramiye kanunen haczedilemez. Bazı faizciler malûlgazilerin salfettinden istifade ve icra makamlarını ifgal ederek maas sahibinin muvafakati vardır. Diye haciz kuydurmakta olduklarından bu gibi vak'alara maruz kalan meslekdaşlarımızın merkezi Umumiye müraacaat emteleri;

2 — Mart Ayında Malûlgaziler alâmeti farikası olan yakalarımıza takacağımız "Rozetler" fabrikada imal ettirileceğinden henüz siparişi vermeyen arkadaşlarımızın derhal defteri mahsusuna kaydolunmaları.

3 — 931 Tüzük ikramiyeleri Bakı-yelerinin 933 haziran tevziatında verileceği M. M. Vekâleti tarafından İstanbul gazetelerinde yazılan 15 şubat 933 tarihli ilan mündericatından anlaşıldığı cihete henüz 931 ikramiyesini almayan meslekdaşlarımızın bu ayın nihayetinde kadar Askerlik Şubelerine behemehal müraacaatla isimlerini defteri mahsuslarına kaydettirmeleri.

4 — Maltepede 27 nümerolu e-raziyi alan 36776 liva nümerolu Meh met oğlu Ömer 24 nümerolu eraziyi alan 37185 liva nümerolu Halit oğlu Bektaş, 21 nümerolu eraziyi alan 9698 liva nümerolu Nazmi Efendilerin ezairelerine müşteri bulduğundan adreslerini kâtibî Umumiliğe bildirmeleri.

5 — Evrakının muamelesi biten Fatih Askerlik Şubesinde kayıtlı Fırka 20, Alay 74, Tabur 3 efradından 5 inci dereceden malûl Hüseyin oğlu Hilmi Efendinin Merkezi Umumimize müraacaatı rica olunur.

Yeni neşriyat
İçki düşmanı gazete

Her ay muntazaman intişar eden İçki düşmanı gazetesinin üçüncü sayı-sı sağlık yazıları, içki düşmanlığına ait faydalı bilgiler ihtiva etmektedir.

Sönmeyen ateş
Kıymetli muharrirlerimizden Nahit Sırrı Beyin (Sönmeyen Ateş) isimli vatani ve millî piyesi güzel bir cilt halinde neşredilmiştir. Bu güzel eseri karilerimize tavsiye ederiz.

Bir tereddüdün romanı
Sühulet kütüphanesi tarafından çok temiz bir baskı ile çıkarılan bu eser, Peyami Safa Beyin en son yazdığı romandır.

Etibba Odasında
Etibba Odası Haysiyet Divanı dün Dr. Tevfik Salim B. nin riyasetinde toplanarak iki doktor arasında çıkan ihtilâfı tetkik etmiştir. Karar gelecek toplanmada verilecekti. Oda idare heyeti de dün ayrıca toplanmıştır.

Yeni neşriyat
İçki düşmanı gazete

Her ay muntazaman intişar eden İçki düşmanı gazetesinin üçüncü sayı-sı sağlık yazıları, içki düşmanlığına ait faydalı bilgiler ihtiva etmektedir.

Sönmeyen ateş
Kıymetli muharrirlerimizden Nahit Sırrı Beyin (Sönmeyen Ateş) isimli vatani ve millî piyesi güzel bir cilt halinde neşredilmiştir. Bu güzel eseri karilerimize tavsiye ederiz.

Bir tereddüdün romanı
Sühulet kütüphanesi tarafından çok temiz bir baskı ile çıkarılan bu eser, Peyami Safa Beyin en son yazdığı romandır.

Etibba Odasında
Etibba Odası Haysiyet Divanı dün Dr. Tevfik Salim B. nin riyasetinde toplanarak iki doktor arasında çıkan ihtilâfı tetkik etmiştir. Karar gelecek toplanmada verilecekti. Oda idare heyeti de dün ayrıca toplanmıştır.

Yeni neşriyat
İçki düşmanı gazete

Her ay muntazaman intişar eden İçki düşmanı gazetesinin üçüncü sayı-sı sağlık yazıları, içki düşmanlığına ait faydalı bilgiler ihtiva etmektedir.

Sönmeyen ateş
Kıymetli muharrirlerimizden Nahit Sırrı Beyin (Sönmeyen Ateş) isimli vatani ve millî piyesi güzel bir cilt halinde neşredilmiştir. Bu güzel eseri karilerimize tavsiye ederiz.

Bir tereddüdün romanı
Sühulet kütüphanesi tarafından çok temiz bir baskı ile çıkarılan bu eser, Peyami Safa Beyin en son yazdığı romandır.

Etibba Odasında
Etibba Odası Haysiyet Divanı dün Dr. Tevfik Salim B. nin riyasetinde toplanarak iki doktor arasında çıkan ihtilâfı tetkik etmiştir. Karar gelecek toplanmada verilecekti. Oda idare heyeti de dün ayrıca toplanmıştır.

Yeni neşriyat
İçki düşmanı gazete

Her ay muntazaman intişar eden İçki düşmanı gazetesinin üçüncü sayı-sı sağlık yazıları, içki düşmanlığına ait faydalı bilgiler ihtiva etmektedir.

Filmlerin en zevklisi - En eğlencelisi

Yavrum

Baş rol'e
Fernand Gravey
Kahkaha rekorunu kırıyor
MELEK
sinemasında bugün saat 11 de tezilathu matine

RADYO

Bu günkü program

İSTANBUL, 1200 m.
18 - 19: Kemal Niyazi Bey ve arkadaşları.
19 - 20: Orkestra.
20 - 20,30: Belkis Hanım.
20,30 - 21,30: Hanmlar saz heyeti.
21,30 - 22,30: Orkestra, Ajans ve Borsa haberi, saat ayar.

ANKARA 1538 m.
12,30 - 13,30: Ankarapalms orkestrası.
15. 17. Riyaseticümhur Filârmonik orkestrasının senfonik konseri.
16. - 18.40: Alaturka saz.
18.40 - 19.10: Viyolon konseri (Ekrem Zeki B. tarafından).
19.10 - 19.40: Alaturka saz.
19.40 - 20.10: Fransızca ders.
20.10: Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1411 m.
13.10: Plâk. 16,50: Keza. 19,30: Hafif musiki. 21,15: Senfonik konser. 23,45: Havadisler.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Konser. 19: Lanyi'nin şarkılarından. 20: Müsahabe. 20,35: Opera tem sili. 24,35: Caz.

MÜNİH, 532 m.
18: Nürnbergden: Konser. 19,20: Müsahabe. 20,25: Murnan'dan naklen: Kor konseri. 21,05: Senfonik konser. 22: Mizahi neşriyat. 22,15: (23 U. S. A.) isimli bir şkeç. Haberler.

VIYANA 517 m.
18: Yeni Viyana musiki. 19: Müsahabe. 20,35: Sabahtan akşama kadar söylenen halk şarkıları. 21,45: Senfonik takımı İtalyan eserlerinden mürrekkep konseri. 23,15: Umumi haberler. 23,30: Tagannilî caz musiki.

MİLANO - TORINO - FLORENSA
20: Plâk 20,35: Haberler-plâk - kahvehane musiki. 21: Haberler - plâk. 22: Senfonik konser (Bethoven, Rossini, Debussy, Wagner.)
PRAG 487 m.
18,10: Kuator konser. 19,25: Almanca neşriyat. 20,15: Konferans. 20,35: Hugo Wolf'un şarkılarından. 21: Orkestra fantazileri. 21,35: Radyo orkestrası. 22: Prag müallimler birliği takımı konseri.

BÜKREŞ 394 m.
13: Plâk 14: Keza. 19: Radyo orkestrası. 19,30: Devamı. 21: Senfonik konser. 22,15: Devamı.

BRESLAU 325 m.
17,15: Konser. 20: Radyo orkestrası. 20,45: AMERİKA'dan naklen. Haftanın haberleri. 21,30: Monolog. 22,30: Muh-telif. 23,15: Konser. 24,10: Gece musiki.

VEFAT

Şehrimiz tüccarlarından A. M. Farhi Efendinin zevcesi altmış yaşlarında Madam Anna Farhi, uzun bir hastalığı müteakip 9 Mart perşembe günü vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 11 de Beyoğlu'nda Büyük Hendek'te (Şişhane Civarı) Keneset Israel sinagogunda icra edileceğinden son vazife teyide bulun-mak arzusunda bulunanların teşrifleri rica ve işbu ilânın davetiyeye makamında teklifi edilmesi rica olunur.

ne imzasız mektuplarla elli bin altın fidiyeneceat arandıgından bahsedilmekte olması Miss "Ston" un henüz berhayat olduğunu göstermektedir. Civar kaymakamlıklarla muhabere ederek müttahiden harekete geçilmese ve bilhassa mntakanız dahilindeki Kresna Bulgar köylerinde ciddi tahkikata girişilmesi vilâyetin emirleri cümlesindedir."

Kâni Bey bunu bir defa okudu. Bir daha, bir daha okudu. Sonra muntazam bir tarzda büküp cüzdanına yerleştirerek memura;

— Allaha ısmarladık efendi. —dedi—

Sinirli sinirli başını sallayarak tel-grafhaneden çıktı. Kâni Bey nasıl sinirlenmez ve hiddet etmez ki, da-ha henüz takipten dönmüştü; ve çiz-melerin çizim camuru kurumadan telkar neticesi meşuk bir seyahate çıkma-ğa mecbur kalıyordu.

Gözlerinden uyku akıyordu. Jan-darma karakoluna girdiği zaman, jan darmalar soynmuşlar, yataklarını (Devamı var)

Milliyet'in edebî romanı: 44

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika ve Kan.

Müellifi: Nizamettin Nazif

— Haydi bakalım Esat Efendi.. Sana uydurulan olsun. Bari sen git te biraz istirahat et.

Acele acele yürüdü, telgraf me-murunun odasına girdi. Memur dur-madan tıkrıdayan makineye kula-ğımı iğmiş, önündeki kâğıda mutla-sil bir şeyler yazıyordu; kaymakama iki telgrafname uzattı. Bunlardan birinde şu kısa emir vardı:

"Derhal yola çıkınız. 57 numara-lı şifrede bildirilen sınıktaki tahari-ri ediniz."

Kâni Bey can sıkıntısıyla dillerini gıcırdatarak söylendi:

— Taharri ediniz amma neyi? Ki-mi? Neresini? Niçin?

Müellifi: Nizamettin Nazif

SİNEMA

Hileye karşı

Lavantacılar dün bir toplanma yaptılar

İtriyat sanayiminde son zamanlarda bir gerileş görülmektedir. Bu gerileş sebeplerini tetkik etmek üzere dün Sanayi birliğinde toplanan İstanbul tanınmış itriyat imalat-hane sahipleri Türk itriyatçılığının mevkii ve yüksek derecesini muhafaza için bazı tedbirlerin itihazını zaruri görmekteyiz.

Excümle fenni ehliyeti ve ticari kabiliyeti olmayan kimselere ispirto verilmesi muvafık görülmemektedir. Bazı kimseler son zamanlarda küçük esnafın Ticaret Odasına kaydedilmesi hakkındaki karardan istifade ederek, odadan aldıkları makbuzu İnhisar ibraz ve tüccar oldukları ileri sürerek aldıkları ispirto larla iş yapmakta, fakat bu mamulâtın üzerinde yazılı derece noksan görülmektedir. Bundan müstehlik zarar görmektedir. Bu gibiler hakkında giddetli kontrol yapılması ve halka altadacak yolda hileler yapanlar hakkında takibat yapılması istenilmektedir.

Bazı kolonya yapımcıları da şişeler üzerine koydukları etiketlerde fransızca cümleler yazmakta ve altına (Paris) (Londra) isimlerini koymaktadırlar. Bu hal müşterilere bu kolonyaların Paris'de veya Londrada yapıldığı kanaatını uyandırmak ve bu suretle yerli mallara karşı halkın alakasını azaltmak gibi bir yol takip edilmektedir.

Bu gibi hallerin men'i için makama-ti aidesine müracaat edilmesine karar verilmiştir. Bu arada ecebi firmayı ta gyan, fakat burada imalat yapanların da mamulâtının üzerine (İstanbul) kelimesinin kaydı mecburiyeti de lüzumlu ve imal mahallinin bilmesini de yerli malların tanınması noktasından zaruri görülmüştür.

Birlik bu istekleri yüksek makamlara bildirecektir.

Şirketlerde

Liman şirketinde yeni tasarruf

İstanbul Liman şirketinin varidatı seneden seneye azaldığından, şirket önümüzdeki yıl için bazı tasarruf tedbirleri düşünmekle beraber, bir taraftan da geliri arttırmak için bazı çareler araştırmaktadır.

İktisadî mehalde bu tedbirler nakliye tarifelerine yeniden bir zammı istihdaf eder mahiyette görüldüğünden endişe uyandırmaktadır. Ticaret odası ve İhracat ofisi de yeni tedbirleri bilhassa ihracat ticaretimizin ve müstehlikin zararına olmasına için işi alâka ile takip etmektedirler.

Suiistimal tahkikatı

Şark şimendiferleri kumpanyasında bir suiistimal tahkikatı başlamıştır. Müfettişler işi tetkik etmekle beraber, suiistimalin şümüli ve mahiyeti henüz anlaşılammıştır.

Askerî tebliğat

Kısa hizmetlilerin celbi

1. Fırka askerlik dairesi reisliğinden: 1 — 326 doğumlu ve bunlarla muameleyle tabi kısa hizmetli efendilerle 316-326 doğumuna kadar sevkleri ik-tiza edip mazereti kanuniye veya beka-yalık dolayısıyla sevk edilemeyenler Nisan 933 celine sevk olunacaklardır. Sevk aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

A) Askerî ehliyetnamesi olmayanlar 1 Mayıs 933 de.

B) Orta, Tam Yüksek ehliyetnamelilerle İhtiyat Zabitan kanunun muvafakat maddesinin (D) fıkrasına tabi olan efendiler ehliyetname derecelerine göre muayyen zamanlarda 1 Temmuz, 1 Eylül, 1 İlinci Teşrin 933 de

C) 325 doğumlu ve onlarla muameleyle tabi olanların Yüksek ehliyetnamelileri ve (D) fıkrasına tabi olanlar evvelki celpteki emrine nazaran 1 Mayıs 933 de Kıtada veya Mektedirte bulunacaklardır.

2 — Baladaki maddenin A, C fıkraları mücbince sevk tabi olan efendiler 25 Nisan 933 de subelerinde hazır bulunmaları. İstanbulda bulunmayanlar memuriyet vesaire dolayısıyla tağrada olan efendiler nerede olduklarını şimdiki subelerine mektupla bildirmeleri ve muayyen celp zamanında hazırlık kı talarında ve yahut İhtiyat Zabitan mektebinde bulunmak üzere subelerine müracaatları ilân olunur.

Âriyet verilen sesler

Grand Hotel'de asıl konuşanlar, filmi oynayan artistler değildir

Joan Crawford ile Greta Garbonun beraberce çevirdikleri Grand Hotel filminde herkes zanneder ki, artistlerin sesleri kendi sesleridir. Edmund Goulding'in çevirdiği bu filme başka iki artist seslerini vermişlerdir. Bunlardan birisi Greta Garbo yerine konuşan Claude Marcy, diğeri Joan Crawford yerine de Isabelle Kloukowsky seslerini vermişlerdir.

Marcy diyor ki:

— Ben Metro Goldwin'de tecrübe edilen yüzlerce kadın arasından intihap edildim. Sebebi de sesim Greta'nın sesine çok benzeyordum. Bir kaç ay Hollywood'da kaldım. "Mata Hari", "Kurtizana", "Grand Hotel" filmlerinin fransızca versiyonunda Greta'nın sesini duble ettim. Sonra Jacki Cooper'in "Şampiyon" isimle çevirdiği filme de sesimi verdim.

Orada iken on, on beş kadar çocuğu tecrübe ettiler. Fakat hiç birisi iyi netice vermedi. Bir gün dedim ki: "İsterseniz, ben duble edeyim".

Bu sözüm üzerine benimle alay ettiler.

— İsterseniz bir tecrübe yaparım, dedim. Yaptım. Beğendiler. Onun için Jacki Cooper ile Greta'nın filmlerinde dikkat ederseniz, iki ses birbirine benzer.

Isabelle Kloukowsky de diyor ki:

— Ben yalnız Grand Hotel'e sesimi verdim. Bu, çok müşkül bir iş... Ses veren artistin diğer artistten hatâ daha üstün olması bile icap ediyor.

Sinema Haberleri

* Cullen Moore'un tekrar sinemaya avdet edeceğine evvelce yazmıştık. Sevimli artist Jackie Cooper ile yeni bir film çevirmek suretile eski mesleğine dönmüş oluyor.

* Brigitte Helm UFA firması ile uzun müddetli bir mukavele imzalamıştır. Önümüzdeki senenin bir çok filmlerinde başrolü alacaktır.

* Alman gazeteleri Alman artistlerinden Lilian Harvey'in Amerikan tabiiyetine geçmek istediğini yazıyorlar. Söylendiğine göre, artist avukatına çektiği bir telgrafta ana dil İngiliz olduğunu, Almanyanın ise ikinci vatanı bulunduğunu, bugünkü vaziyette bir değişiklik yapmak istemediğini bildirmiştir.

* Jean Harlow ile evlenen Alman milletinden Paul Bern idivacı tdkip eden kısa günlerde Hollywood'ta ölmüştü. Alman gazeteleri bu işte bir cinayet olduğunu iddia etmektedirler. Bir otopsi yapılacaktır.

"Tahta Salıp", ler filmi

PARIS, 9 A.A. — Fransız sinema sendikaları odası, "Tahta Salıp" ler isimindeki Fransız filmi nin Almanyada yasak edilmesi hakkında müzakerelerde bulunmuştur.

Almanların aldıkları bu tedbir, halihazırda meriyet mevkiinde bu lunan kontenjanmanlar mucibince Almanyaya ile filimler teati edilmesi noktasından pek mühim neti celer tevlit edecek mahiyettedir.

Oda, Alman hükümetinin 6 ay müddetle hiçbir hâdiseye sebebiyet vermeksizin gösterilmiş olan bu filmi birden bire yasak etmesinden dolayı hayret etmekte ve Fransız hükümetinden bu haksız tedbirin geri alınması için müdahalede bulunmasını istemektedir.

Yeni bir Alman aktrisi

Avrupada iyi bir şöret kazanmış olan Marlene Dietrich ahiren götürülmüş olduğu sinema poytahtında da çok muvaffak olmaktadır. Miss Diyetrich Almancadan maada İngilizce ve Fransızca da ana dili gibi konuşmaktadır. Bu sebeple her üç lisanda sesli filmler yapması kabil olacaktır.

Miss Diyetrich büyük sanatkar Emil Janingsin ilk sesli filmi olan "Mavi Melek" in hem İngilizce, hem Almandasinde baş kadın rolünü almıştır.

ğustosundaki büyük muharebe esnasında bir malikâne de cereyan ve biribirini takip eden calibi alâka hâdisati takip edeceksiniz.

Melek'te

Yavrum

Fernand Gravey, Florella

Bu film fransız filmlerinin en iyilerinden biridir: Hukuk tahsil eden genç Brasar ihtiyar antikacı metresi olan güzel Anet baştan çıkarmıştır. İki antikacıdan çekinmiyerek serbeşçe sevimliktedirler. Bir gün antikacı iki genci başa baş pek sıkı fıkı konuşurken yakalar kıyamet te kopar.

Anet kendisi bozmaz ve dostuna her şeyi itiraf edeceğini söyler. Onunu yaş 20 değildir. Fakat 30 dur. 13 yaşında iken ilk aşkıdan olan bu genç onun evladır. İhtiyar bu yalamı yutar ve genç Brasar'a acır. Antikacının yine bir antika arkadaşı vardır. Brasar'ın babasını tanıyor. İki ahbab evlatlarını tanımadığını farzettikleri babayı kandırmaya ve onu evlatlığa kabul etmesi için ricaya giderler.

İşler bu kadar karışınca Brasar baba-

Haftanın filmleri

Majik: Fedal Donanma

Elhamra: Sarışın Venüs

Opera: Tannenberg

Melek: Yavrum

Asri: Ölüm Çemberi

Artistik: Şahane Menekşeler

Alemdar: Karım Bent Aldatırsa

"Şahane menekşeler", de Raquel Meller

ma her şeyin doğrusunu anlatır. Ve kullanacağını vadedir. Tabii hayata girmek işte dediğinden Farny isimdeki genç bir kızla evlenmesine de müsaade ister. Herkes memnun nazarlı Anet kalıyor. zira gene aşkını kaybetmiştir.

Opera'da

Tannenberg

Carl Corner, Fritz Stantch

Şarki Prusyada Tanenberg muharebesi hâlâ hatırlardadır.

Filmin mevzu, bizi, suvari yüzbaşı von Arnt'nin malikânesine götürür. Bu malikâne tamamen hudut yakınında olduğundan ora sakinlerinin daima tebeddül eden hayatlarını takip edebileceğiz. Harp ilân edilir edilmez, yüzbaşı mensup olduğu Uhlan alayına ilthak ederek hududa gitmeğe mecbur olmuştur. Malikâne sahibinin azimetinden bir kaç saat sonra, Ruslar orayı ele geçirmişler ve malikâne harbin merkez noktasını teşkil etmiştir. Buna başlıca sebep te Rus generalı Mingin'in umumi karargâhını orada tesis etmesiydi.

Hindenburg ordusu ilerilemeğe başlar başlamaz, Rus generalının karargâhını umumi orada bulundurulmasından dolayı bu mntakadaki vaziyet tehlikeli bir şekil almış ve bunu takip eden muharebelde suvari miralay von Arndt, bizzat kendi şahsına ait topraklar üzerinde ve o topraklar uğrunda canvermiştir.

Hudutta cereyan eden bu muharebeler, bugün, bu film size büyük bir besatet içinde göstereceği Tannenberg muharebelerinin pek ufak bir safhasıdır.

Aynı zamanda bu filmde 1914 a-

Tannenberg filminden bir sahne

Artistik'te

Sarışın Menekşeler

Raquel Meller, Susanne Bianchetti, Georges Peclat

İspanyol şarkı ve havalarından hoşlananlar için, görülecek iyi filmlerden biridir. Bu filmi şöyle hulâsa edebiliriz:

İspanyanın güzel Sevil şehrinde çiçekçi Violetta, gündüzleri menekşeler satmak, geceleri de "Sevillilerin gitarası" denilen yerde şarkı söylemek ve dans etmek suretile yaşardı.

Violetta, bir gün, güzel bir müşterisinin sepeti üzerine bıraktığı çantaya dayanarak aldı. Polis tarafından takibata uğruyarak hapse-dileceği sırada müşteri bizzat çantasını düşürmüş olduğunu söyleyerek vahşi çocuğu takibattan kurtardı.

Violetta o andan itibaren hayatını meçhulât içine attı. Öjeni dö Montijo bir İspanyolla evlenecekti. Garip kızlık hayatı daha ziyade kurnazlaşmış olan Violetta, nişanlımın Matmazel dö Montijo'ya lâ-yık olmadığını hissetmiştir. O, bir gece, bu aşğın müstekreh arzusuna karşı kendini müdafaaaya mecbur olmuştu. Ertesi günü bunu asil Öjeni'ye söyledi, o da nişanını bozdu.

İşte peri masalı bundan sonra başlayor.

Bir kaç sene sonra, Öjeni dö Montijo, debede ile Fransızların İmparatoru Napoleonla evlendi. Ve "Mucize çiçekçisi" ismini verdiği Violetta'yı, yanına, sarayına getirtti. Violetta, gına, sohbet, hareket dersi alarak meşhur bir muganniye oldu. Kont Sent - Afrenon tarafından sevildiği halde bizzat kendi aşkına mukave-met edemeyeceğini hissettiği için ondan kaçıyor ve mazisi gözünün önüne gelerek aşkıyla arasında bir hail teşkil ediyor. Kendini sevdiğine lâ-yık bulmuyordu. Kral düşmanları olan bir cemiyete mensup kardeşi de kendini çok düşündürüyordu.

Saraydan nefret eden gözü açık kadımların kraliçenin şerefini tezell etmek için hazırladıkları bir teşebbüs teyakkuzu ve fedakârlığı ile akıym bırakmıştır. Bundan sonra daha büyük bir fedakârlık gösterdi. Kont Afremonun kendisine yaptığı teklifi

kat'iyen reddetti. Bir akşam, kardeşi Manoel, kralın arabasını bir ucuruma yuvarlıyacıklarını söylemiş ti. Bu suikasti ihbar ederek kardeşini hapse sürüklemek için landoda kraliçenin yerini işgal etti. Suikast yapıldı. Fakat, Violetta'yı, arabanın etrafına dizilmiş olan kalın menekşeden duvarlar, mucizekârane bir surette alevlerden muhafaza ettiler.

Violetta, şimdi, hastahane de Kont iyileşir iyileşmez kendisiyle evleneceği hakkında söylediği sözleri dinlemektedir. Imperatorçe Öjeni de yatağının başucunda, bu sözleri başile tasit etmektedir.

Elhamrada

Sarışın Venüs

Marlene Dietrich

Maruf alman artistinin Amerikada çevirdiği en son filminden biridir.

Mevzuu sudur:

Heléne Faraday artistik hayatına veda ederek gene bir kimyaker olan Ned Faraday ile evlenmiş ve bir çocuğu olmuştur. İstikbalden ümitlidirler Genç kimyaker Radium'un ne şekilde istimali hakkında keşfiyatta bulunmuştur. Ned'in sihhati fazla yorgunluğa tahammül edemiyerek uzun bir tedavi için sanatoryoma gitmeğe mecbur kalmıştır. Bu büyük masrafı karşılamak için Heléne yeniden eski sanatine avdette mecbur kalmıştır. Büyük bir revüde BLONDE VENÜS revüsünde baş rolü oynayacak.

Genç ve güzel kadın herkezin nazarı dikkatini celbettirdiği gibi zengin ve yakışıklı bir Amerikalı servetini kadının ayaklarına bırakır. Heléne bin müşkülât karşısında nihayet Amerikalının metresi olur. Ned tedavisine sarfedilen paraların karışımın kazanımdan olmayıpta karışımın dostu tarafından sarfedildiğini öğrenince karışma lanet ederek ve çocuğunu almak üzere eve gelir kadın çocuğundan ayrılmamak için beraber kaçar. Fakat fazla sefaletle tahammül edemiyerek nihayet çocuğu babasına teslim eder. Beş sene geçmiştir. Heléne Paris'te sevimli ve şöret kazanmış artistler arasındadır. Eski dostu genç Amerikalı tekrar beraber yaşamak ve evlenmeği teklif eder. Helen son defa olarak teptil hava için Avrupa'ya gelen kocasını ve çocuğunu görmek istediğini söyler.

Analık hissi galiptir. Helen hayatını çocuğunun terbiyesine hasredecek ve belki zamanla eski aile ocağı yeniden teessüs edebilecektir.

Yavrum filminden bir sahne

Bromural

"Knoll"

25 senedenberi

sinirleri

teskin edici

tehlilkesiz ve hervakit

en çok istimal olunan

bir ilaçtır.

Bromural, bilhassa takviye edici ve bilhassa sarımsaklı ve vaterian müstahzardır.

10 ve 20 komprimiyi karti şuplerde eczanelerde reçete ile satılır.

BANKA KOMERÇİYALE ITALYANA

Bu büyük müessesenin meclisi idaresi 25 Mart 1933 de inikat edecek hissedaran heyeti umumiyesine, yüzde beş bir hisse te-mettü tevziini ve senai atiyeye devrolunacak temettü bakryesinin otuz yedi buçuk milyon İtalyan Lireline iblağını teklif etmeğe karar vermiştir.

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Dil seferberliğinde yeni ve canlı bir hamle

(Başı 1 inci sahifede)

T. D. T. C. reisi Maarif Vekili Dr. Resit Galip B. gazetelere birer mektup göndererek söz derleme faaliyetinin yeni safhasını, herkeşe düşen vazifeleri izah etmektedir. Bu mektupta birçok yeni, güzel, öz türkçe kelimeler kullanılmaktadır. Vekil B. mektubuna: "Saygı değer Beyim" sözleriyle başlamakta, kari yerine okur yazar, kıymetli yerine değerli, yaratıcı yerine değerli, rehberlik yerine öncülük kelimeleri kullanılmaktadır.

Yeni Türk dilinin bir an evvel memlekette yayılması için bütün vatandaşlar büyük bir çalışmaya davet ediliyor.

Esnaf tabirleri de derleniyor

Esnaf cemiyetleri murakaba heyeti, esnaf arasında kullanılan işçiliğe ait türkçe tabirleri tesbit karar vermiştir. Heyet, bunun için Söz Derleme klavuzunda yazılı zanaatlar sırasına bunların her birine teallük eden tabirleri sıralıyacaktır. Meselâ, yalnız bir ayakkabının muhtelif parçalarına ait 10 — 12 tabir esnaf arasında kullanılmaktadır.

Bunun gibi her zanaatın kendine mahsus tabirleri vardır. Bunlar bir kitap halinde bastırılacaktır.

Anket nasıl yapılacak

ANKARA, 9. A. A. — T. D. T. Cemiyet memleketin bütün okur yazarlarının ortaklık gösterdiğini umduğu geniş bir anket açıyor. Bu anket, bugünkü ya ve konuşma dilinde kullanılan Arapça ve Farsça sözlere öz Türkçe karşılıklar bulmak anketidir.

Hangi Arapça ve Farsça sözlerin karşılıklarını aradığını cemiyet, hergün on yirmi söz olarak liste halinde ajans vasıtasıyla bütün gazetelere, radyo vasıtasıyla de herkese bildirecektir.

Gazetelerin bu anket hakkında verilen ve verilecek olan malumatı birinci sayfada büyük harflerle göstererek yazılarına ayıracakları göze çarpan sütunda basmaları ve bu noktalara ehemmiyet vermeleri temenni edilmektedir.

1.— Cemiyet tarafından karşılıkları aranacak üzere nesredilecek listeler günününün gazetelerin dil sütununda basılacaktır.

2.— Gazeteler bu listeleri halkın dikkatine çarpmak bir yolda nesredercek ve herkesin bu sözlerle karşılık bulmasını teşvikle elinden geldiği kadar çalışacaktır.

3.— Listedeki sözlere karşılık olarak gelecek teklifler de yine dil sütununda basılacak ve bu nushalardan üçer tane cemiyet merkezine gönderilecektir.

4.— Gazetelerin hacmi bütün cevapları basmaya yetmediği takdirde basılmayan cevaplar da gazete tarafından cemiyet merkezine gönderilecektir.

5.— Gazetelerin bütün yazarları bu karşılıklardan beyendiklerini yazılarda da kullanarak yerleştirmeye ve yaymaya çalışacaklardır.

Memleketin bütün okur yazarlarından da sunlar rica edilmektedir:

1.— Gazetelerde çıkacak, Ajanslar ve radyolarla bildirilecek olan Arapça ve Farsça kelimelerle düşündükleri, olay ve fikirleri öz türkçe karşılıkları teklif olarak yazmalılar.

2.— Bu karşılıkların bir suretini doğrudan doğruya Ankara'da T. D. T. Cemiyet merkezine göndermek ve bir suretini de bulunduğu yerdeki gazeteye bildirmek.

3.— Mümkün olduğu kadar teklif ettiği karşılıkları, cümle içinde kullanılmışını gösterir örnekler de vermek.

Dil anketi içinde türk dili tetkik cemiyeti olanca gayretleriyle matbuata ve halka klavuzluk etmeye çalışacağı gibi, devlet teşkilâtı, Halk fırkası, Halkevleri, Anadolu Ajansı, İstanbul ve Ankara radyoları da bu işe ellerinden gelen her yardımcı yapacaklardır. Matbuatın ve bütün okur yazarların da dilimizin yazıncı sözlerden temizlenme ve özleşme si yolunda büyük bir adım olan bu anketi candan bağlanarak değer vereceklerine şüphe yoktur.

Basılacak lügatlar

ANKARA, 9. A. A. — T. D. T. Cemiyeti umumi katipliğindedir:

T. D. T. Cemiyeti umumi merkez heyeti dün saat 16 da Maarif Vekili Doktor Resit Galip Beyin reisiği altında toplanmıştır. Esaslı tetkik ve mukayeselerle telaffuz şekilleri tespit edilmiş ve yeni türk harflerine çevrilmiş olan Şeyh Süleyman Efendi'nin Çağatay lügatının alfabe sırasına konularak hemen bastırılması kararlaştırılmıştır.

Çevrilmekte olan Kaşgarlı Mahmud'un Divanı lügatı türkçe de en kısa zamanda tamamlanarak bastırılması yerinde görülmüştür. İstilah bölüklerinin hazırladıkları dört bilim zümresi istilah listelerinin hemen bastırılarak bölüklerin dışardaki azalarıyla müteahhasslar müderris ve muallimlere dağıtılmasına karar verilmiştir. İstilah bölüklerinin karşılık aramak işlerinde kendilerine yardım olmak üzere şimdiye kadar taranmış olan eski türkçe vesikalarındaki kelimelerin ait oldukları bilim zümrelerine göre sıralanması ve henüz taranmamış olan başka vesikaların da gene istilah bakımına karşılık bakımından he-

men taratılması işlerinin bir ayak önce başlatılması için umumi merkez heyeti. Azalarından Hamit Zübeyir ve Hasan Ali Beylerle kol azalarından Abdükkadir ve Doktor Şükri Beylerden mürekkep bir komisyon teşkil edilmiştir. Türkiye'den çıkan başka gazetelerin yayıncılarının Cemiyetin daimi faal azası olduklarını kendilerine tebliği kararlaştırılmıştır. Cemiyet namına çıkacak bültenin ilk sayısının nisan ilk haftasında basılmasına karar verilmiştir. Kollardan ve dışardan gelen kâğıtlar da o-hunarak icap eden kararlar itihaz edilmiştir.

Öz Türkçe yasa

ANKARA, 9 (Telefonla) — Edirne mebusu Şeref Bey öz türkçeye çevirdiği kazanç vergisi lâyihasını bir takrirle bugün Millet Meclisi riyasetine takdim etmiştir.

Takrir cumartesi içtimasında ve lâyihanın müzakeresi sırasında okunacaktır.

Okuyuculara bir fikir vermek maksadıyla öz türkçeye çevrilen "Yasa"nın birinci maddesinin ilk fıkralarını bildiriyoruz:

Kazanç vergisi "Yasa" sı,
Birinci ayıt,
Bölüm bir,
Vergi yeri,
B — Tüccarca ve san'atçı iş başaran adamlar,
Madde 1 — Bu yasaya göre plan-çolarını yapmağa ve önlemeğe borçlu tutulan ticaret ve san'at kurullarının,
B — Tüccarca ve sanatçı iş başaran adamlar,
C — Tüccarca olmayan meslekler ve iş başarma adamlarının,
D — Hizmet sahiplerinin "oturağa çıkanlar, öksüzler dullar içerde-dir."

Fırkanın tamimi

ANKARA, 9. A. A. — C. H. Fırkası Kâtabi Umumiliği tarafından halkevi residileri ile C. H. Fırkası idare heyeti residilerine telgrafla şu tamimler gönderilmiştir:

Halkevi reisiğine; dilimiz üzerinde çalışmaya ileri götürmek için bugün en çok kullandığımız Arapça ve farişçe kelimelerin karşılıklarını az zamanda bulup herkesin istifadesini korumak yolunda dil cemiyeti bir anket açtı. Cemiyet her gün on ile 20 arasında arapça ve farişçe kelimeleri Radyo Ajans ve gazetelerle bildirecektir.

Halkevlerimizin cemiyetin dil çalışmasına sıkı yardımını önceden yazmıştım. Bu seferki anket için bu çalışmaları ileri götürülecektir. Her gün ilan edilecek kelimelerin öz Türkçe karşılıkları bulunarak en yakın gazeteye yollanacak ve bir sureti de Ankara'daki cemiyetin bütün subeleri uğraşarak buluncak karşılıkları evin dil subesi tarafından gözden geçirilip elendikten sonra yollanmalıdır.

C. H. F. Kâtabi Umumisi RECEP

C. H. Fırkası idare heyeti reisiğine:
1 — Dilimiz üzerinde çalışmaya ileri götürmek için dil cemiyeti bir anket açmıştır. Halkevlerimizin bu anket için nasıl çalışacaklarını evlere telgrafla yazdım. Fırka reislerimizin bu telgrafları görevler evlerin çalışmalarının neticeleri gazeteler ve cemiyete gönderilmelerini takibini rica ederim.

2 — Dil cemiyeti bu anketin her yerdeki gazetelerde nasıl açılıp idare edildiğini gazetelere telgrafla yazdı. Vilâyetimizdeki günlük gazeteler sahip ve başmuharrirlerine benim ricam olarak acele bildiriniz. Ve cemiyetin faal azaları olduğunu da hatırlatınız. Cemiyetin gazetelere yazdığı telimatı da görüp devamlı ve intizamlı nehrini tâkip ediniz e fendifim.

C. H. F. Kâtabi Umumisi RECEP

1 — Dilimiz üzerinde çalışmaya ileri götürmek için dil cemiyeti bir anket açmıştır. Halkevlerimizin bu anket için nasıl çalışacaklarını evlere telgrafla yazdım. Fırka reislerimizin bu telgrafları görevler evlerin çalışmalarının neticeleri gazeteler ve cemiyete gönderilmelerini takibini rica ederim.

2 — Dil cemiyeti bu anketin her yerdeki gazetelerde nasıl açılıp idare edildiğini gazetelere telgrafla yazdı. Vilâyetimizdeki günlük gazeteler sahip ve başmuharrirlerine benim ricam olarak acele bildiriniz. Ve cemiyetin faal azaları olduğunu da hatırlatınız. Cemiyetin gazetelere yazdığı telimatı da görüp devamlı ve intizamlı nehrini tâkip ediniz e fendifim.

C. H. F. Kâtabi Umumisi RECEP

1 — Dilimiz üzerinde çalışmaya ileri götürmek için dil cemiyeti bir anket açmıştır. Halkevlerimizin bu anket için nasıl çalışacaklarını evlere telgrafla yazdım. Fırka reislerimizin bu telgrafları görevler evlerin çalışmalarının neticeleri gazeteler ve cemiyete gönderilmelerini takibini rica ederim.

2 — Dil cemiyeti bu anketin her yerdeki gazetelerde nasıl açılıp idare edildiğini gazetelere telgrafla yazdı. Vilâyetimizdeki günlük gazeteler sahip ve başmuharrirlerine benim ricam olarak acele bildiriniz. Ve cemiyetin faal azaları olduğunu da hatırlatınız. Cemiyetin gazetelere yazdığı telimatı da görüp devamlı ve intizamlı nehrini tâkip ediniz e fendifim.

C. H. F. Kâtabi Umumisi RECEP

1 — Dilimiz üzerinde çalışmaya ileri götürmek için dil cemiyeti bir anket açmıştır. Halkevlerimizin bu anket için nasıl çalışacaklarını evlere telgrafla yazdım. Fırka reislerimizin bu telgrafları görevler evlerin çalışmalarının neticeleri gazeteler ve cemiyete gönderilmelerini takibini rica ederim.

2 — Dil cemiyeti bu anketin her yerdeki gazetelerde nasıl açılıp idare edildiğini gazetelere telgrafla yazdı. Vilâyetimizdeki günlük gazeteler sahip ve başmuharrirlerine benim ricam olarak acele bildiriniz. Ve cemiyetin faal azaları olduğunu da hatırlatınız. Cemiyetin gazetelere yazdığı telimatı da görüp devamlı ve intizamlı nehrini tâkip ediniz e fendifim.

C. H. F. Kâtabi Umumisi RECEP

1 — Dilimiz üzerinde çalışmaya ileri götürmek için dil cemiyeti bir anket açmıştır. Halkevlerimizin bu anket için nasıl çalışacaklarını evlere telgrafla yazdım. Fırka reislerimizin bu telgrafları görevler evlerin çalışmalarının neticeleri gazeteler ve cemiyete gönderilmelerini takibini rica ederim.

Vilâyetta

Devlet borçları

1315 numaralı kanuna tâbi devlet borçları ile 1931 senesi nihayetine kadar milli hükümet bütçelerinden mütevellit tahsisatsız borçlarına mukabil hak sahiplerine verilecek tahviller bastırılmıştır. Bu tahviller Merkez bankasına tevdi edilmiştir.

Tahviller ait oldukları mal sandıklarına bugünlerde gönderilecektir.

Bundan başka deyin ilmhâberleri sahiplerine verilecek tasfiye diyun tahvillerinin de basılmasına başlanılmak üzere.

Elde kalan paralar

Mahmûdülkâderi memurları tarafından bazı cemiyetlerin hesapları tetkik edilmektedir. Bu memurların yaptıkları tetkikat neticesinde hamalları idare eden zevatın ellerinde maliye şubelerine verilmemiş kazanç vergisi kaldığı anlaşılmıştır. Bu paraların tutarının beş bin lira kadar olduğu anlaşıyor. Bu verginin bir kısmı alınmaya başlanmıştır.

Veda ziyareti

Bulgaristan hükümeti tasarruf maksadıyla bazı memleketlerdeki başkonsoloslukları kaldırmıştır. Bu meydana İstanbul'daki Bulgar Başkonsolosu da memleketine gideceğinden mümâileyh den Vali muavini Ali Rıza Beyi ziyaretle veda etmiştir.

Tevfik Rüşti Bey'in Plastiras Beyanatu

(Başı 1 inci sahifede)

det istirahat buyurmuşlardır. Tevfik Rüşti Bey Anadolu Ajansı muhabirine atıdaki beyanatta bulunmuşlardır:

Tahdidî teslihat

Tahdidî teslihat konferansına işaret eden Vekil Bey dedi ki: "İlk günde olduğu gibi bu defa da mütevazî vesaitimizle azami çalışmakta devam ettik. Konferansın her safhası ile yakından alakadar olduk. Her komitesine girdik. Konferansın işgal ettiği müteaddit bahisler üzerinde geçen müdahalelerimizi Ajanslar elbette vaktiyle haber vermişlerdir. Derhal şurasını itiraf mecburun ki, gerek konferansı müspet bir neticeye erdirmekte ve gerek sulh muhabbeti etrafında bütün devletlerle mevcut müsterek arzuya rağmen tahdidî teslihatın şeklinde sulhu anlayışta devletler arasındaki farklar dolayısıyla konferansın mesaisi Cenevreden ayrılacağı güne kadar çıkamaz bir safhaya giriyor gibi görünüyordu.

Fakat bu mesainin neticesinin müspet veya menfi oluşu zaten iktisadî iztirap içinde olan dünya efkârı umumiyesinde tevhit edileceği aksiler ve umumî buhranın herhalde mühim rol oynadığı artık kimseler tarafından inkâr edilemeyen emniyet amili üzerinde yapacağı tesirler itibarıyla herkesi yakından ve çok alakadar ediyordu.

Bu noktaya nazardan velev mütevazî olsun müspet bir neticeye varılmanın fidesinde umumî ittifak var gibi idi. Müşkülâtın çoğu küçük devletlerden ziyade büyük devletler arasındaki rakabete büyük devletler arasındaki rakabete görüş ve isteyiş itilâfından doğuyordu. Bu itibarla konferansa muvazi olarak büyük devletler ricalinin Cenevreye gelecek hususî temas ve müşabehelerle tabii diğer devletlerin de halisane muavenetleriyle ve yine çok tabii olarak neticeleri konferans heyeti umumiyesinde müzakere etmek ve almak üzere bir çalışma sistemi ümidi belirirdi. Şimdi bunun neticesine intizarıyız."

Türk - Yunan dostluğu

Tevfik Rüşti Bey bundan sonra Atina seyahatine temas ederek sözlerine şu suretle devam etmiştir:

"Bu defa Türkiye'ye avdet seyahatini Atina üzerinden yaptım. Atinada muvakkat hükümet hariciye nazırı ile çok dostane görüştüm. Sabık hükümet reisi ile ve yarıncı hükümet reisi ile uzun uzadıya aramızdaki kuvvetli dostluk münaşebatını ve beynelmil vaziyeti mütalece ettik. Bu temaların neticesi müspet bir tarzda Yunan hükümeti tarafından yapılacak resmi tebliğle ifade edilmiş olacaktır.

İntihabat ve hükümet tebeddilleri gü rütlüleri içinde malumumuz olan siyasi terbiyesini ve kabiliyetini bütün dostlarımızı memnun edecek surette gösteren halkın şahsında Türkiye dostluğu hak kındaki tezahüratı hususî kayda sayandır.

Bütün temaslarımızda orada kaldığımız az müddet zarfında buluşabildiğim diğer fırka reisleri ile de müdavele edilmektedir. Bütün bu temaslarda iki konuşma hükümet dostluğunun iki mekelle için siyasi emniyet havası içindeki faydası ve bulunduğumuz coğrafya mnta kasından sulhunun idamesine hizmete bariz surette bir defa daha müşahade edilmiştir."

Atinada nesredilen tebliğ

Hariciye vekilinin Atinada yaptığı mülakatlar hakkında Atina ajansı dün şu tebliği bildirmiştir:

Tevfik Rüşti Beyefendi ile Yunan hariciye nazırı arasında yapılan mülakatın sonu matbuata şu tebliğ verilmiştir:

"Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüşti Beyle Yunan hariciye nazırı arasında ki buluşma esnasında, iki memleket menfaatlarının birliği ve keza iki memleketi alakadar edebilecek her türlü beynelmil meselelerin beraberce teklifinin faydalı olduğu bir kere daha görülmüştür. Her iki hariciye nazırı, bütün siyasi fırka liderlerinin mütalece ile dinlemek fırsatını bulmuşlardır.

İki memleket menfaatlarındaki sürekli tiplik, süruncemedeği bütün meseleler yoluna konulmuş olduğundan aralarında samimiyeti gittikçe artan bağlar örmektedir. İki hariciye nazırı, bunun izhar edecek güzel bir vaziyette bulunduğularını görüyorlar.

Hariciye nazırları, ihtisas sahasında her iki taraf da alakadar edebilecek işleri halletmek için Türk - Yunan iktisat nazırlarının buluşmalarını hükümetlerine tavsiye hususunda mutabık kalmışlardır.

Seyrüsefer lâyihası

Yeni seyrüsefer kanunu lâyihası ihzar edilmiştir. On, on beş maddeliktir. Lâyihanın istihdad ettiği gaye seyrüsefer işlerinde hükümete salâhiyet teminidir.

Diğer taraftan bu iş için bir de iki, üç yüz maddelik talimatname hazırlanmaktadır. Bu talimatnamede en ufak meseleler nazarı itibara alınarak bütün teferruat tesbit edilecektir.

Almanya ve İspanya seyrüsefer talimatnameleri tercime ettirilmiştir. Bunlar ve bunlara ilâve edilecek hususî talimat tabettirilerek bütün belediyelere tevzi edilecek ve onları yapacağı mahalli talimatnamelere bir zemin teşkil edecektir. Her belediye kendi hususiyetine göre yapacağı talimatnameyi ve kâlete gönderecek ve bunlarla beraber yeni talimatname bir kıl halinde olacaktır.

Çeza faslında esas gene ceza kanunudur. Fakat bunlardan başka idarî ba-

Plastiras Bulunamıyor

(Başı 1 inci sahifede)

M. Kondilis, telefonla çağırılmış ve o da Larissa'dan Atinaya geleceğine söz vermiştir.

ATINA, 9 (A.A.) — Gazeteler, zihinleri bürüyen sinirliliği yatıştırmak için Çaldaris kabinesinin bugün yemin etmesini tavsiye etmektedir.

Athoneos kabinesinde bahriye nazırı olan Demesticas'ın çekilmesi jeneral Plastiras'ın emirlerini dinlediği ve donanma kumandanlığını ele aldığından dolayı Madji Kiriakos'un ortaya attığı itihabından ileri gelmiştir.

Athoneos kabinesinde hariciye nazırılığı eden jeneral Manetas hakkında da buna benzer suçlar ileri sürülmektedir.

Jeneral Plastiras'ın ecnebi memleketlerden birine kaçtığı haberinin doğru olduğu şimdiye kadar hiç bir taraftan bildirilmemiştir.

Kabine meselesi

ATINA, 9 (A.A.) — Jeneral Othoneos, dün reisiçümhur M. Zaimis'i ziyaret ederek memleketin her tarafında asayiş hüküm sürdüğünü ve bu hususta M. Çaldaris'in kıymetli yardım dokunduğunu bildirmiştir.

Jeneral iktidar mevkiini kabul etmeye hazır olup olmadığı anlaşılmak için M. Çaldaris'in davet edilmesi mütaleesından bulunduğu söylenmiştir.

Cy'pten muztarip olan M. Kondilis, Larissa'dan telefon ederek yemin etmek için Atinaya avdetini ta'cil edeceğini vaadinde bulunmuştur.

Binnetice bazı gazetelerde heyecan uyandırmış olan haberler, esasız demektir.

Hükümet darbesi nasıl oldu?

ATINA, 9 (A.A.) — Atina ajan-sından:

Jeneral Othoneos'un reisiği altında muhtelif bir iş kabinesi teşkilî ile neticelenen hadiseler, şu suretle hulâsa eçilebilir:

Pazar günü intihabat, bütün Yunanistanda adeta nümüne sayılabilecek bir intizam içinde yapılmıştır. Neticede 130 azalık elde etmiş olan Çaldaris grubu ekseriyet kazanmış, Venizelos grubu ise ancak 111 azalık elde edebilmiş ve hattâ Atinada dahi kaybetmiştir.

Bu netice öğrenilir öğrenilmez; asayişin bozulmasından korkan jeneral Plastiras, bir kaç zabitan başına geçmiş ve sabah gazetelerini müsadere ettirmiştir. Jeneral, harbiye nezaretine yerleşmiş ve metni malûm olan beyannameyi nesreylemiştir.

Jeneralin bu darbesi, M. Venizelos tarafından tasvip edilmemiş ve M. Venizelos, M. Çaldaris ile temasa girerek vaziyet için bulunacak hal sureti hakkında müzakerelerde bulunmak üzere reisiçümhurun yanına toplanmak hususunda mumâileyh ile mutabık kalmıştır.

Jeneral bu hareketi, ordunun ekseriyeti ve bilhassa jeneral Othoneos ile yüksek harp meclisi tarafından da takbih olmuştur.

Reisiçümhurun yanına yapılan toplantıda, ekseriyet reisi M. Çaldaris'in muvafakatı ile, jeneral Othoneos'un riyasetinde muhtelif bir iş kabinesi teşkiline karar verilmiştir.

Matbuata verilmiş olan resmi tebliğ, yeni hükümetin vazifesi memlekette sükûn ve asayiş temini olduğunu ve pek az bir zaman, yani ekseriyeti kazanmış olan fırka, reisiçümhur tarafından iktidar mevkiine çağırılacağı vakte kadar iktidar mevkiinde kalacağını bildirmekte idi.

Jeneral Othoneos'un gazetelere vâki beyanatta da mumâileyhin ekseriyet fırkası tarafından hükümetin teşkilî anına kadar, yani pek az bir zaman iktidar mevkiinde kalacağını teyit etmiştir.

Dün halkınlarını yapmış oldukları nümayiş esnasında bazı askerî kut'alar, halkı korkutmak maksadıyla ateş etmişlerdir. Bu yüzden bir sivil ölümü ve 20 kişi yaralanmıştır. O gecedan beri bütün Yunanistanda sükûn hüküm sürmektedir.

Buraya geldiği teyyüt etmiyor

Yunanistanda diktatörlük ilân ettikten sonra kaçan jeneral Plastiras'ın sehrimize geldiği hakkında dün de bazı şayialar devam etmişse de bunun teyit edecek bir haber almamıştır.

Artevin belediye reisi

ANKARA, 9 (Telefonla) — Artevin belediye riyasetine Hasan Beyin intihabı tasvip olunmuştur.

Tekaüde sevk

ANKARA, 9 (Telefonla) — İznik jandarına bölüğü kumandanı yüzbaşı Kazım Bey tekaüt edilmiştir.

Pollste

Evvelki gece Maslak yolunda gene bir otomobil kazası atılmıştır. İpekfilm stüdyolarında çevrilmekte olan "Fena yol" isimli rumca filmi sermayedarlarından Con Madras gece saat üçü doğru hususi otomobile beş arkadaşını almış, İstinyeye doğru bir gezinti yapmağa çıkmıştır.

Tam süratle giderlerken, lâstik bir denbire patlamış ve direksiyonun bir az yanlış manevrasına üzerine de otomobil yandıkları henüz yuvarlanmıştır.

Kazadan M. Con Madras ile diğer üç arkadaşı yaralanmadan kurtulmuşlar sa da Çekoslovak tebaasından 21 yaşın-

Devletçilik

(Başı 1 inci sahifede)

di Bey tarafından verilmiştir. Ahmet Hamdi Bey konferansında evvelâ, Türk devletçiliğinin, bazı larının zannı hilâfına tesadüfen veya yanlış içtihatla tutulmuş bir yol olmadığını, onun tarihi zaruretlerin ve memleketin kendi şartlarına göre, büyük bir seziş kuvvetile tam cemiyetimizin ihtiyaçlarına göre yapıldığını izah ederek demiştir ki:

— Türk inkılâbı ve devletçilik mefhumu kendi şuurunu bulmuştur. Tarihte öyle bir devir içindeyiz ki, arkamıza baktığımız zaman geniş bir karşılaşık, önumüze baktığımız zaman ucuz bucaksız bir yol içinde bütün dünyamız şaşırması vaziyette olduğunu görüyoruz."

Hamdi Bey bundan sonra serbes mübadele medeniyeti dedikleri Garp medeniyetinin, Garp Kapitalizm ve emperyalizminin nasıl doğduğundan ve ilerlediğinden bahsederek, bu rejimin bir takım milletleri ve insanların istismar ederek fakirleştirme neticelendiğini söylemiş ve garp klâsik ilmine hücumlar yapıp-tır. Hamdi Bey garp cemiyetinin dayandıkları demokrasi, milletler arasında serbest mübadele ve şahsi teebbüs ve sermaye esaslarının birer birer yıkıldığını uzun ve müdellel şekilde izah ettikten sonra, bizde sosyalizm yapılmıyacağına, sosyalizm garp cemiyetlerine ait bir dava olduğunu iddia etmiş ve garpıdaki muhtelif devletçilik şekillerini tetkik etmiştir.

Garpte olduğu gibi, liberal devletçiliğinin, ve faşist devletçiliğinin Türk cemiyetine tatbikine imkân olmadığını izah eden konferansçı demiştir ki:

— Türk devletçiliği için garp devletçiliğinden ayrı ve müstakil bir mahiyete maliktir. Çünkü Türk cemiyeti onlardan farklı ve müstakil bir mahiyet arz ediyor da ondan. Garp devletçiliği yapıcılık rolü verilmemiştir. Türk devletçiliği her şeyden evvel memleketi yeniden kurmak vazifesini üzerine almıştır."

Hamdi Bey, bu bahiste fer'le devletin vazife ve salâhiyetleri ve milli sermaye terakümü usullerini izah ettikten sonra, konferansa şu cümlelerle nihayet vermiştir:

— Türk inkılâbı ve Türk devletçiliği yeni bir ilim, yeni bir görüş, yeni bir heyecan istiyor. Muvaffak olmak için her türlü ümit yolları açıktır.

Büyük sefimiz derin ve büyük immanız, nefsimize ve inkılâbımıza sarsılmaz itimadımız vardır. Behemal muvaffak olacağız."

Hatibin konferansı çok alkışlanmıştır.

İnhisarlarda

Afyon lâyihası

Afyon lâyihası hazırlanarak heyeti vekiliye gönderilmek üzere. Lâyihanın başlıca esasları şunlardır:

1 — Eldeki stokların 31 ağustoska kadar ihracı serbes bırakılacaktır.

2 — Yeni kanun tatbik edilmekle beraber dahilde afyon muamelesi tamamen serbes olacaktır. Yalnız afyon muamelesi yapan tüccar bu muameleyi kaydetmek üzere ayrıca bir defter tutmağa mecbur olacaktır. Bu defter daima hükümetin göndereceği memurlara gösterilecektir.

3 — Zeriyat ruhsata tabi olacaktır.

4 — İnhisar vazifesi ihracat için olacaktır. Teşekkül edecek idarenin sermayesi bir buçuk milyon liradır.

5 — İnhisar idaresi bir de fabrika tesis edecektir.

Müteahhasslar İzmire de gidecekler

İnhisarlarda yapılacak islahat hakları da tetkikatta bulunmakta olan Amerikalı müteahhassların likör ve ispirto fabrikalarını gezdiklerini yazmıştır. Müteahhasslar bu fabrikalar hakkında bildikleri notlar üzerinde tetkikatta bulunmaktadırlar. Heyet bundan sonra Cibali sigara fabrikasına sehrimize bulunan ve inhisarlara ait diğer müesseseleri gezecekler ve buradan İzmir ve Tekirdağ'a giderek sarap ve sigara fabrikalarına görecektir. Müteahhasslar dün İnhisarlar ve Gümrükler vekili Ali Rana ve İnhisarlar umum müdürü Hüsnü B. lerle uzun uzadıya görüşmüşlerdir. Ali Rana B. bugünkü trenle Ankara'ya dönecektir.

Melâs satışı

Bir çok ecnebi firmalar inhisar idaresine melâs satmak için müracaatta bulunmaktadırlar. Halbuki ispirto istihali için yerli bir çok iptidai maddelerimiz olduğu için inhisar haricinden alınacak melâs ihtiyacı görmemektedir.

Otomobil devrildi

Evvelki gece Maslak yolunda gene bir otomobil kazası atılmıştır. İpekfilm stüdyolarında çevrilmekte olan "Fena yol" isimli rumca filmi sermayedarlarından Con Madras gece saat üçü doğru hususi otomobile beş arkadaşını almış, İstinyeye doğru bir gezinti yapmağa çıkmıştır.

Tam

MEMLEKETTE

Gençler iş başında!

Tekirdağ Halkevi faaliyetini daha ziyade tevsiye çalışıyor

TEKİRDAĞI (Milliyet) — Şehrimiz Halkevi zengin programlarıyla faaliyetine ve idare heyeti muntazam içtimalarına devam ediyor. Bütün komiteler teşekkül etmiş bir vaziyettedir. İlk açılan halkevleri ile Tekirdağ Halkevlerimizde küşat edilmiştir. Fakat komiteleri ve idare heyetini teşkil eden bazı arkadaşların ahar mahallere nakli memuriyetleri dolayısıyla yeni intihabat yapıldı. Eski heyeti istihlaf eden arkadaşlar tam bir intizam dahilinde çalışmaya deruhte etmişlerdir.

Evvelki heyet zamanında Halkevimizin bilhassa güzel sanatlar şubesiyle Halk dersaneleri kütüphanesi ve neşriyat, içtimai yardım dil tarih ve edebiyat şubeleri vazifelerini mehakamân ifa etmişlerdir.

Hali hazır teşekkül eden komitelerin zengin programlarını arz etmek isterim. İçtimai yardım ve muavenet şubesi: haftanın muayyen günlerinde fakir halk ve bilhassa köylülerimizin tedavisini üzerine almışlardır. Doktor arkadaşlar mesailerini harici haftada bir gününü buraya tahsis etmişlerdir.

Köyçülük şubesi: Bu şube komite içtimai yardım şubesiyle teşriki mesai ederek köylerde tetkik seyahatleri yapacaklar hem aza adedini tevkif etmekte beraber bataklik ve atmadın muztarip köylü kardeşlerimizin muavenetine koşacaklarını mühim bir madde olarak tesbit etmişlerdir.

Halk dersaneleri: Bu komiteyi teşkil eden arkadaşlarımız hemen hepsi orta mektep muallimleridir. Bu teşekkül bilhassa tahsil sinini tecavüz etmiş gençlerimizin ilk mektebi bitirmeyenlerin ilk mektep derecesinde ve ilk mektebi bitirmiş zeki fakir gençlerin de orta mektep derecesinde tahsillerini ikmal etmeleri için kurslar açacaktır.

Dil tarih ve edebiyat: Bu şubeyi teşkil eden arkadaşlar orta mektebin tarih muallimleridir. Binaenaleyh memleket asarına ait tetkikler yapacaklar ve elde edecekleri asar hakkında konferanslar tertip olunacak ve bilhassa Türk dilinin esas ana hatlarına ait kelimeler araştırılacaktır.

Güzel sanatlar şubesi: Bu şube başlıca iki kısma ayrılmıştır. Birincisi orta mektep resim müallimi bu şubenin reisi bulunduğu cihetle aza adedi pek fazladır. 80 talebe resim dersi alıyorlar. Ve çok güzel tablolar vücutte getirilmişlerdir. Halkevimiz bu tablolarla tezyin edilmiştir. Müsiki şubemizde tam bir saz heyeti vardır. Fakat Garp tekniği üzerine bazı güftelerin notaları getirilerek bu esas dahilinde çalışacaktır.

Spor şubesi: Bu şubenin faaliyeti bundan böyle vuku bulacaktır. Tekirdağımız için mükemmel bir spor sahması ihtiyaç vardır. Tedricen bu ihtiyaç ta tatmin edilmişine göre gençlerimizin bilhassa bu şubeye fazla rağbet gösterecekleri muhakkaktır.

Izmit'te muallimler konferansı

İZMİT, (Milliyet) — Maarif vekâleti ilk tedrisat umum müdürü Ragıp Nurettin Bey İzmit merkezinde mesleki bir konferans vermek üzere martın yirmi dördüncü günü Ankaradan hareket edecektir.

Ragıp Nurettin Beyden sonra darülfünun müderrislerinden İsmail Hakkı Beyle Şekip Beyden de birer konferans vereceği anlaşılacaktır. Bunu müteakip İstanbul Kız muallim mektebi müdürü Halit Ziya Bey, ve terbiye muallimi Nebahat Hanım, müfettiş Fevzi Beyler de aynı maksatla İzmitte geleceklerdir.

Ayrıca mayısın on beşinde yine İzmit merkezinde toplanacak muallimler kurultayına bir heyeti mahsusla verilmektedir.

Manisa stadyomu

MANISA, (Milliyet) — Manisa umumi vilâyet meclisi bu hafta yaptığı iki içtimada Tayyare cemiyeti azasının encümenine seçilmesi ve Manisa stadyumuna iki bin lira yardımın kabul edilmesine karar vermiştir.

Vilâyet hususî muhasebe bürosü henüz meclise verilmemiştir. Vilâyet bu sene meclise mütevazin bir bütçe vermek için çalışıyor.

Manisa vilâyetinin geçen sene varidatı mühim bir surette tenakus etmiş, bu sebeple bütçenin varidat kısmını masarifat ile tevzin etmek için umumi meclis çok müahafazat çekmiştir. Bu sene bütçede 28 bin lira açık vardır.

Halkevlinin bahçesi

Temsil şubesi: Komite teşekkül ettiğinden beri bugüne kadar bir iki piyese temsil etmişler ve halkın fazla rağbet gösterdiği için aynı piyese bir kaç defa oynamıştır.

Kütüphane ve neşriyat şubesi: Bu şubeyi teşkil eden arkadaşlar daha fazla matbuat müntesibi ve muallimlerdir. Halkevleri talimatnamesine tevfikân esli Türk ocakından müdevver kitapları iyi bir surette tasnif etmeye çalışıyorlar. Bu şubeye vücutte getirilmiş ve okuyucularımıza arz edilmiştir. Şimdilik bir mahalle mecmua çıkarılması mutasavver ise de bütçe meselesidir. Bu itibarla vilâyet Resmî gazetesinden istifade temin olunarak her sahada bu komite neşriyatını tevkif eylemiş ve diğer şubelerin faaliyetlerine ait her hafta yazılar neşrolünmektedir.

Tekirdağ Halkevini bugün mukayyet aza mevcudu 212 erkek ve 20 kadim olmak üzere 232 ye balığı oluyor. Bu günlerdeki tehacim münasebetle pek yakın bir zamanda mu kayyet azanın bini geçeceği kuvvetle tahmin olunabilir.

Bugüne kadar yapılan işler hakkında hülasat denilebilir ki: Muhtelif mevzular hakkında 10 konferans verildi. Tasarruf haftası münasebetiyle tasarruf cemiyetile teşriki mesai olunarak şimdiki kadar vuku bulmamış bir yerli mallar sergisi vücutte getirildi, ve o hafta zarfında tasarruf mevzuu piyaset temsil olundu. Bu münasebetle her şubenin faaliyeti gün geçtikçe arttı ve halkın ruhunda doğan bir sevgi ile eve karşı çok fazla alâka gösterdiğine hükmetmek lâzımdır. Evin riyaset vazifesini deruhte eden halk fırkası reisi Ekrem Beyefendiye evin buşesini faaliyete sevk etmek hususundaki tahrirlerinden dolayı kendilerini tebrik etmek icabeder.

A. FEHMI

Elazizde müsamere

ELAZİZ, (Milliyet) — Martin ikinci perşembe günü akşamı zabıtlar yurdunda muallimler birliği tarafından bir müsamere verildi. Zeybek oyunları, monologlar bilhassa halka pek memnun bıraktı, piyese temsil edildi.

Kaza kurşunu

BERGAMA, — Burada bir cinayet olmuş. Arnavut Reza, Ali ve Sado isiminde üç kardeş alacakları olan Hazım isminde bir hanamcı ile kavga etmişler ve bu kavga esnasında bir başka adamı öldürmüşlerdir. İki tarafın attığı kurşunlarla hanamcı Hazım ve Arnavut Reza yaralanmışlar, tesadüfen bir kahvenin önünde oturmakta olan Hüseyin Efe de ölmüştür.

3 üncü kolordu ilânları

Tire SA. AL. KOM. dan: Tiredeki küt'at ihtiyacı olan 50,000 kilo Un açığı kaldırmağa konmuştur. İhalesi 18 Mart 933 cumartesi günü saat 10 da Tire'de Askerî Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek ve anlamak üzere her gün mezkûr komisyon ile İzmir Müstahkem Mevki ve İstanbul'da Üçüncü Kolordu Satınalma Komisyonuna, münacasaya iştirak için de tayin edilen gün ve saatte Tire'deki Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3032) (912)

Kolordu küt'at ve müesseselerin ihtiyacı olan 3000 kilo irmik pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 11 Mart 933 cumartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Nümunelerini görmek üzere her gün ve pazarlığın iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (57) (1056)

Gümüşsuyu hastanesi için açık münakasaya ile 5,000 kilo süt satın alınacaktır. İhalesi 1 Nisan 933 Cumartesi günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklı'da 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (53) (1057)

Çuvalda ceset

Kirazlık boğazında vahşiyane bir cinayet

EREĞLİ, 7.— Ereğli - Devrek şosesinde Kirazlık boğazı mevkiinde çuval içinde parçalanmış bir ceset bulunmuştur. Cesedin, Hasan namında birine ait olduğu tesbit edilmiştir.

Hasan, bir gece arkadaşları Tombul oğullarından Yusuf oğlu Kadir, Yunus lu köyünden, Kaba oğlu İzzet tarafından, Havva kadın, Havva Gül ve Hanife isimlerindeki kadımların oturduğu fe na bir eve davet edilmiş ve içki içerek kumar oynamağa başlamışlardır. Bu sırada, arada bir münazaa çıkmış, yahut mesele evvelden tasmin edilmiş olmak ki, Yusuf ile Kadir, Hasanı kısıvrak yatalamışlar, Yusuf, kardeşi İzzet de e-findeki balta ile zavalliyi büyük bir vahşetle parçalayıp öldürmüştür.

Bundan sonra, katiller cesedi bir çuvala koymuşlar ve Yunuslu köyünden Küme oğlu Durmuşun yardımile ırmağa atmışlardır.

Zabıtanın şiddetli takibatı neticesinde yakalanan caniler, cinayeti itiraf etmişlerdir.

Dört senedir aranan katiller yakalandı

ŞARKIŞLA — Hocabey köyünden iki şahıs katili olan ve dört seneden beri hali firarda bulunan Canapal köyünden Çoçun Midî ile kardeşi Misto ve babaları dağda yakalanmışlar ve kasaba ya getirilmişlerdir.

Kızı kaçıracağı

Andifiiden bildiriliyor: Çukurbag köyünden Emin oğlu Durdal Eyyub kız Huriye Hanım kaçırmağa teşebbüs etmişler, fakat vukubulan istimat üzerinde kız, yetişenler tarafından kurtarıldığından emellerine muvaffak olamamışlardır.

Eskişehir muallimleri

ESKİŞEHİR — Muallimler Birliği senelik kongresini yapmış, nizamnamede bazı tadilat yapıldıktan sonra idare, murakabe ve haysiyet divanı heyetleri seçilmiştir.

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden: Beyoğlunda Eskişehir mahallesinde eski Tatavla yeni Kurtuluş caddesinde 203 No. lu hanede sakin ve Kurtuluş Karanfil sokağında 4 No. lu sığın Tomanın Mandrasında domuzculuk etmekte iken 31-1-932 tarihinde vefat eden Vasil Gaytanos efendinin te rekese mahkemeye vaziyet edilmiştir. Tarihi ilândan itibaren esabı matlup ve alâkadarların bir ay ve mirasçıların üç ay zarfında Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine müracaatları lüzumu ilân olunur.

İnebolu yumurtaları

İNEBOLU, 6. — Şehrimiz yumurtacıları aralarında toplanarak bir şirket yapmışlardır. İnebolu yumurtaları Fransa ve İspanyada en iyi cins olarak aranmakta ve diğer yerlerin malından fazla fiyate satılmaktadır.

İSTANBUL BELEDİYESİ

Darülbeyatı temsilileri İstanbul Şehir Tiyatrosu Eugün matine saat 15,30 ve suvara saat 21,30

Büyük İkramiye Opereti Umuma 755

20 mart pazartesi akşamı saat 21,30 ve 23 mart perşembe günü matine saat 18 de FRANZİS TİYATROSUNDA meşhur tenor DEMETRE SMIRNOFF ile Nevyork'un Metropolitan tiyatrosunun meşhur müğannisi Matmazel LYDIA MALZEVA tarafından ve meşhur bestekâr FAUSTO MAGNANI iştirakile iki büyük gala koseri verilecektir.

Fatih Malmüdürlüğünden:

Beyoğlu kazasından naklen 17-12-932 tarihinde kazamız muamele kitabetine tayin kılınan Cevat Bey bu zamana kadar vazifesine başlamamış ve ikametgâhı tesbit edilememiş olduğundan üç gün zarfında memuriyetimize müracaatla işe bağlamadığı takdirde kendisinin mustafâ addedileceği ilânen tebliğ olunur. (1074)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Kuleli Askerî lisesi için 2000 yatak çarşafı 2000 yastık yüzü 19-3-933 pazar günü saat 14 te aleni münakasaya ile satın alınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneğini görmek için sabah saat 9 dan 10 na kadar her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vakitte komisyonunda hazır bulunmaları (514) (848) 510

Harbiye mektebi talebesi ihtiyacı için 1500 adet aş kabı ile kılıfı ve kayışları 25-3-933 cumartesi günü saat 14 te açık münakasası vardır. İsteklilerin şartname ve örneklerini görmek için her gün ve münakasaya gireceklerin belli vakitte komisyonunda hazır bulunmaları. (522) (955) 622

Tophane askeri fırınındaki tekne kazımları ve emek kırntıları 25-3-933 cumartesi günü saat 14 te açık satış yapılabacaktır. İsteklilerin şartname mesini görmek için her gün komisyonuna ve kırntı ve kazımları görmek için fırına ve satış girişeceklerin belli vaktinde komisyon de komisyonunda hazır bulunmaları. (523) (956) 623

Ordu ihtiyacı için 1000 liralık Salmastra 13-3-933 pazartesi günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin örneğini görmek üzere her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyon da hazır bulunmaları. (540) (1018) 757

Maltepe Piyade Atış mektebi için 12 kalem sepze 12-3-933 pazar günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneğini görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vakitte Komisyonunda hazır bulunmaları. (544) (1055) 801

Ordu ihtiyacı için 4500 adet lemnyum maşraba 13 Mart 933 pazartesi günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin izahat almak ve örneğini görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyonunda hazır bulunmaları. (545) (1058) 803

ZAYI — Maaş cüzdanında kullanılan taticik mühürümü kaybettim. Yenisini kazıncağımdan zayı mühürüm hükmi yoktur. Muazzez

ZAYI — Fatih askerlik şubesinde almış olduğum askeri vesikam ile nüfus tezkeremi kaybettim. Yenileri almayağımdan zayımlerim hükmi yoktur. 322 doğumlu Ahmet Nuri.

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi fırını sırasında 34. 528

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden: 1 mart 933 vadeli Osman Ziya B. in emrine ve mümaileyhin senet arkasında açık Ciroso olduğu halde 1000 türk liralık ve senet ve Çakmacılarda Sümbüllü hanında 18 No. da mümkün elbiseci Nuvar Kılıçyan üzerine arkasında açık ciroluk beheri 50 şer liralık 8 adet senodin zayı olduğunun bu kerre İstanbulda Fincancılarda 22 No. lu ticarethanedeki Abdi Ziya B. tarafından senetlerin iptali talep olduğundan mezkûr senetlerin her kimin yedinde ise 45 gün zarfında mahkemeye ibraz edilmesi aksi takdirde salıfuzükir senetlerin iptaline karar verileceği ticaret kanununun 636 cı maddesine tevfikân ilân olunur.

Beşiktaş 2 inci Hukuktan: Yedikule Ermeni hastahanesinde tedavi edilmekte iken 14-9-932 tarihinde vefat eden Aleksan Yusufyan kız Matmazel Terezanın hali hayatında Beyoğlu 3 üncü Noterliğinde tanzim eylediği 28 Temmuz 932 tarihli vasiyetname mahkemeye tevdi edilmiş ve musaddak bir sureti mirasta hak sahibi olanlara tebliğ edilmiştir. Gerek kanuni mirasçıların ve gerek tarih mukaddem bir tasarruf ile lehlerine teberrüg valdi olanların işbu vasiyetname münderecatına bir ay zarfında itiraz edebilecekleri ilân olunur.

ZAYI — 3348 numaralı tekaüt maaş cüzdanımı zayı eyledim. Yenisini almayağımdan eskisinin hükmi kalmadığı ilân olunur. Mutekait Nedim.

Naim Vapur İdaresi

ADANA Vapuru 13 mart pazartesi günü saat 18 de Sirkeci rihimundan hareketle doğru Çanakkale, İzmir, Kuşadası, Antalya, Mersin ve Suriye iskelelerine uğruyarak Hayfaya gidecektir ve aynı iskelelere uğruyarak İstanbula avdet edecektir. Bu iskeleler için yolcu ve eşyayı ticariye kabul eder. Tafsilât için: Galata, Gümrük karışında Site Franşer Han No. 12 yazhanesine müracaat. Tel. 4 1041.

İstanbul Asliye Mahkemesi Birinci Ticaret Dairesinden: Galatada Perşembe Pazartesi Arslan Hanında 3 üncü katta 1 - 3 numaralı yazhanelerde icrayi ticaret etmekte iken iflâsa karar ve rihmiş olan Komisyonculukla müsteğil K. Pervanidis ve L. Hazapis Efendiler Kollektif Şirketi alacakları ile Konkordato akdettmiş ve bu bapta iflâs dair tanzim olunan son rapor ve bütünüarak mahkememize verilmiştir. Bu işe bir karar vermek için 29 Mart 933 tarihine müsadif Çarşamba günü saat onüç buçukta mahkemeye bir celse yapılacak ve itiraz olanlar haklarını müdafaa etmek üzere bu celsede hazır bulunabileceklerdir. Keyfiyet icra ve iflâs kanununun 296 ncı maddesi mucibince ilân olunur.

ADEMI İKTIDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE

karşı en müessir deva SERVOİN haplarıdır. Deposu İstanbul'da Sirkeciye Ali Rıza Merkez eczanesidir. Tayyaya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur. 659

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinden:

4-6-1932 tarih ve 2000 numaralı kanununun muvakkat maddesi mucibince yapmakla mükellef bulunduğu bir senelik mecburi hizmet ifa için tayin kılınmış Gerede kazası Hükümet tababetine gitmekten ve binaenaleyh mecburi hizmetini ifadan istinkâf eedn Paris Tıp Fakültesi 931 senesi mezunlarından İstanbul'da 1320 tarihinde mütevellit Mihâl Fakaçelli oğlu Dr. Nikola Fakaçelli efendinin mezkûr kanun maddesinin ikinci fıkrası hükmüne tevfikân ve 24-11-932 tarihinden itibaren iki sene müddetle icrayı san'attan men olunduğu alâkadarlarca malûm olmak üzere ilân olunur. (1070)

GAYRİMÜBADİLLER CEMİYETİNDEN :

Maliye vekâletile temas etmek üzere Ankara'ya gönderilmesi 20-2-933 tarihli kongrada kararlaştırılan heyet bu kerre Ankara'dan avdet eylemiştir. Heyetin izahatını dinlemek üzere kongra 17-3-1933 Cuma günü saat on beşte Halkevinde toplanacaktır. Mukayyet azanın teşrifleri ilân olunur.

(Helezonî borular, Havayî munkabız burgular, mihaniki törpüler, eğeler vesaire...) gibi imal eden

ALATI MÜDAKİKA MÜTEHASSİSİ BİR FABRİKA

mesleğinde inkişaf etmiş, piyasada tanınmış ve merkezi İstanbul'da bulunan bir müessesil arıyor. Mühim komisyon verilecektir. İcabında kendi hesabına satmak üzere birinci sınıf bir ticarethaneye tamamen tevdi edilmek üzere bir itilâf akdi mümkündür. Fakat bu ticarethane piyasada tanınmış, vilâyatta seyahatler yapılabilir ve muvaffakiyetlerini göstermiş, olması lâzımdır. Tekliflerin zirdeki adrese referans irasesi suretile gönderilmesi : L. P. 36018 a ALA Hæasenstein et Vogler, Berlin.

İstanbul Defterdarlığından:

Galatasarayda yazıcı mahallesinin Topçu çıkmağı sokağında kâin 4 No. lu hanenin satış 18-3-933 tarihinde pazarlık la yapılacaktır. (987)

Fatih Malmüdürlüğünden:

Karagömrük'te Atik Ali paşa mahallesinin Kilise sokağında emvali metrukeye ait 5 No. dükkân icara verilecektir. Müzayedede müddeti 27 şub 933 tarihinden 18 Mart 933 tarihine kadar yirmi gündür. Taliplerin 18 Mart 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat onda Fatih Mal Müdürlüğünde müteşekkil müzayedat ve ihalât komisyonuna müracaatları. (851)

Sarıyer Malmüdürlüğünden:

Mahallesi	So. No.	No. No.	Tahrir lira	Varidat	Sahibi
Büyükdere	Canfes	17 483	200		Vir'in H.
Büyükdere		22 10	350		Hamparsum Ef.

Bu sene umumî bina tahrir ve tahmin komisyonu tarafından takdir edilip sahiplerinin ikametgâh adresleri meçhul bulunan emlakın alelmüfredat No. larile vazolunan varidatı gayri safiye miktarları yukarıya yazılmıştır. Emlâki mezkûre sahiplerinin tarihi ilânından itibaren müddeti kanunî zarfında mensup oldukları maliye şubelerine müracaat etmedikleri takdirde mukadder varidatın kesbi kat'iyet edileceği ilânen tebliğ olunur. (1076)

ZAFER!**İpekiş yünü
de yaptı!****İPEKİŞ****Yünlüleri**İpekiş mağazalarında
satılmaya başlandıHer gün Bursadaki fabrika-
dan yeni yeni çeşitler geliyor**İpekiş fabrikası
tezgâhlarında ima-
line başlanan yün-
lülerin piyasada
emsalini bulmak müm-
kün değildir.**Dünyanın adedi mahdut fabrika-
larından biri ve Türkiye'nin en
büyük ve en asri tesisatla müceh-
hez ipekiş fabrikası olan (İpekiş)
in yünü imalinde kazandığı mu-
vaffakiyet büyük bir zaferdir.**İpekiş yünülerinde de
Paris modası günü
gününe tatbik
edilmektedir.**

"Bu iş te ipekişin'dir."

İnhisarlar umum müdürlüğünden:İdareme için şartnamesine tevfi kan ve (13501) numara-
lı kararname ahkâmı dairesinde takasla ve kapalı zarf usulile
ikişer tonluk üç kamyonet satın alınacaktır. Mezkûr kam-
yonetlerin kat'î tesellümünden evvel tecrübeelri icra edile-
cek ve metlûp evsafı tamamen haiz oldukları tesellüm hey'e-
tince tesbit edilecektir. Taliplerin şartnameyi gördükten son-
ra münakasaya iştirak etmek için teminat akçeleriyle beraber
zarflarını nihayet 3-4-933 pazartesi günü saat (15) e on be-
şe kadar Galatada Alım Satım komisyonuna tevdi etmeleri.
(1067)**Devlet Demiryolları idaresi ilânları**İdareme için pazarlıkla satın alınacak olan (13) kalem
bakır çıplak tel, crvata, perçin çivileri, elektrik malzemesi ve
saire gibi muhtelifülçins malzemenin pazarlığı 15-3-933 ta-
rihine müsadif çarşamba günü mağazada icra kılınacağı-
dan taliplerin yevmi mezkûrdasaat 9 dan 11 e kadar isbatı vü-
cut ederek tahriren fiat vermeleri bu bapdaki malzemenin
müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune geti-
rilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin
beraber getirilmesi, nümunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği
ilân olunur. (1079)Zafiyeti umumiye, iştihatsızlık
ve kuvvetsizlik halâtında bü-
yük faide ve tesiri görülen**Fosfatlı Şark Malt Hulâsası**Kullanınız.
Her eczane
de satılır.**İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları
Türk Anonim Şirketinden:**Alpullu Şeker Fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla
her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.**Kristal Toz, Kilosu 36,75 Kuruş**Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal
gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı, 4 üncü Vakıf han 4 üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker Telefon: 24470.79

480

Millî Türk Seyahat Acentalığı

NATTATürkiyede 1925 de müesses ilk Millî Seyahat Evi
İSTANBUL, GALATASARAY, Telefon: 44914
Seyahata çıkarken İŞ İÇİN, ZEVLİ İÇİN, NATTAdan bilet
almak demek DAHA RAHAT, DAHA UCUZ, DAHA
ZEVLİ seyahat etmek demektir.

571

Ecnebi memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka Kommerçiyale İtalyanaSermayesi 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)
Travellers (Seyyahin çekleri) satarLiret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu
çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşıy ve
her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde
vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediye için nakit ma-
kamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki
sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve
ihtas edilmiştir.

484

**İstanbul: Liseler Alım
Satım Komisyonundan:**Komisyonumuza merbut leyli mekteplerin kesme şeker-
leri, İstanbul ciheti ile Kandilli kız mektebinin sütleri ve Üs-
küdar ciheti mekteplerinin ekmeçleri 30-3-933 tarihine mü-
sadif çarşamba günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı
zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin mezkûr
günde teminat makbuzları ile Maarif müdüriyeti binasındaki
komisyona müracaatları. (878)

589

**İstanbul Posta ve Telgraf Başmüdüriyetinden
Muhterem Halkımıza:**Adi ve taahhütlü harici ve dahili mektuplar içine para ve
sair kıymetli evrak koymayınız ve koymamalarını muhabere
ettiklerinize bildiriniz. Çünkü bunların ziyayı halinde Türk
ve Ecnebi Posta İdareleri mes'uliyet ve tazminat kabul et-
mediklerinden başka hariciler için gönderenler hakkında
(Türk parasını koruma) kanuna tevfi kan takibatı adliye
dahi yapılır. (911)

548

Satılık dükkân maa odalar

ÜSKÜDAR MALMÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Üsküdar Gülferm hatın mahallesi Karacaahmet cadde-
sinde 120-140 numaralı dükkân ma oda muhammen kıyme-
ti 5680 liradır. Müzayedede 11-3-933 cumartesi saat on beşte
kapalı zarf usulile Üsküdar malmüdürlüğüne müracaatları.
(779)

503

**Gedikpaşada Jandarma
Satınalma komisyonundan:**Kapalı zarf münakasasile yaptırılması mukarrer yirmi
dört adet nakliye arabasının münakasası 25 Mart 933 cu-
martesesi günü saat on dörtte yapılacaktır. Talipler şartna-
meyi ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya gir-
mek için teminat ve teklifnamelerile mezkûr günde muayyen
saate kadar komisyonumuza müracaatları. (971)

662

GRİPE TUTULMAYINIZ

Her sabah bir kaşe

NEOKALMİNAaldığınızda. Vücüdünüze gripe karşı en kuvvetli si-
lahı vermiş olursunuz. MİDEYİ ve KALBİ KA-
TIYYEN YORMAZ — 6 ve 12 kaşelik kutuları isteyiniz, tek kaşeli kutu-
nun fiatı 7 1/2 kuruştur.

529

LONDRA BİRAHANESİNDEİcrayı terennüm etmekte olan musiki san'atkarlarından müte-
şekkil heyetimize memleketimizin yegâne okuyucusu**HAFİZ BÜRHAN BEY**de başından itibaren iştirak edeceğini musiki perve halkımız
teşhir eyleyiz;

812

**İstanbul ve Trakya şeker
fabrikaları Türk Anonim
şirketinden:**150000 şeker çuvalı müba yaa olunacaktır. İhale günü 30
Mart 933 tarihidir. Talip olanlar şartnameyi almak için Bah-
çekapıda 4 ücü Vakıf hanında 4 üncü katta şirketin merke-
zi idaresi olan 30-40 numaralı yazıhanelere müracaat etme-
ri ilân olunur.**Gedikpaşa'da Jandarma****Satınalma Komisyonundan:**Kumaşı ambarda mevcut kumaştan verilmek ve astar ve
levazmatı saire ve imaliyesi müteahhide ait olmak üzere
(dört bin yedi yüz elli dört) kaput imaliyesi münakasası
15-3-933 çarşamba günü saat on beşte yapılacağından talip-
lerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya gir-
mek için ilk teminat ve teklifnamelerile beraber mezkûr gün
de muayyen saate kadar komisyonumuza müracaatları.
(812)

507

Gedikpaşa'da Jandarma**Satınalma Komisyonundan:**Kumaşı ambarda mevcut kumaştan verilmek ve astar ve
levazmatı saire ve imaliyesi müteahhide ait olmak üzere
beş bin dört yüz on bir kışlık ceket ve sekiz bin dört yüz otuz
dört kışlık serpuş ve dört bin kışlık tozluk ve beş bin beş
yüz kışlık pantolon imaliyesi münakasası 15-3-933 çarşam-
ba günü saat on dörtte hepsi bir talibe veya kalem kalem ay-
rı ayrı taliplere ihale olunabilikaydıle yapılacağından talip-
lerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştir-
ak için talip olacakları kalemlere ait ilk teminat ve teklifna-
melerile mezkûr günde muayyen saate kadar komisyonumu-
za müracaatları. (811)

506

Gedikpaşa'da Jandarma**Satınalma Komisyonundan:**Satım alınması mukarrer kırk bir bin metre yazlık haki
kumaşın kapalı zarf münakasası 20 Mart 933 tarihinde pa-
zartesi günü saat on dörtte yapılacağından taliplerin şartna-
me ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya gir-
mek için ilk teminat ve teklifnamelerile beraber mezkûr gün-
de muayyen saate kadar komisyonumuza müracaatları.
(813)

520

Gedikpaşa'da Jandarma**Satınalma Komisyonundan:**Satım alınması mukarrer (Yirmi bin takım) mamul kısa
kol ve bacak çamaşırın kapalı zarf münakasası 20 Mart 933
pazartesi günü saat on beşte yapılacağından isteklilerin nü-
muneyi ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya
girmek için de ilk teminat ve teklifnamelerile mezkûr gün-
de muayyen saate kadar komisyonumuza müracaatları.
(832)

536

KAPPSAlman kitapçı, Alman kitapları en
ucuz satar, Beyoğlu, İstiklâl cadde-
si 390, İsvç sefareti karşısında.

633